

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA i GOSPODARKI WODNEJ W ŁODZI ZA 2017 ROK

- I. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH**
 1. RADA NADZORCZA
 2. ZARZĄD
 3. BIURO FUNDUSZU
- II. REALIZACJA POMOCY FINANSOWEJ**
 1. FORMY I PODSTAWY PRAWNE UDZIELANIA DOFINANSOWANIA
 2. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO WSPARCIA
 3. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE POŻYCZKI I DOTACJI
 - 3.1 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ REALIZOWANYCH PRZY POMOCY ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH (PROW) W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ
 - 3.2 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY WYKONANIA PODŁĄCZEŃ BUDYNKÓW DO ZBIORCZEGO SYSTEMU KANALIZACYJNEGO
 - 3.3 PROGRAM PRIORYTETOWY RACJONALIZACJA ZUŻYCIA ENERGII W BUDYNKACH UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ ZASOBACH KOMUNALNYCH NALEŻĄCYCH DO JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W CELU ZMNIEJSZENIA EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO ATMOSFERY – III EDYCJA
 - 3.4 PROGRAM OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI
 - 3.5 PROGRAM PRIORYTETOWY DOFINANSOWANIA INWESTYCJI ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH W CELU UZYSKANIA PRZEZ NIE STATUSU REGIONALNYCH INSTALACJI PRZETWARZANIA ODPADÓW RIPOK
 - 3.6 PROGRAM PRIORYTETOWY REKULTYWACJA SKŁADOWISK ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO – II EDYCJA
 - 3.7 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA USUWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2017-2018
 - 3.8 PROGRAM PRIORYTETOWY PRZYRODNICZE PERŁY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO – PROGRAM REWALORYZACJI ZABYTKOWYCH PARKÓW– II EDYCJA
 4. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE DOTACJI NA CZĘŚCIOWE SPŁATY RAT KAPITAŁOWYCH KREDYTÓW BANKOWYCH
 - 4.1 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA WYKONANIE PRZYŁĄCZY KANALIZACYJNYCH
 - 4.2 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY WÓD DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA WYKONANIE PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
 - 4.3 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ DOTYCZĄCYCH NISKIEJ EMISJI I WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII ORAZ POPRAWY EFEKTYWNOŚCI CIEPLNEJ BUDYNKÓW MIESZKALNYCH
 - 4.4 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY ZIEMI DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z USUWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
 - 4.5. PROGRAMY PRIORYTETOWE DOTYCZĄCE PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY ZIEMI DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA REAZLIACJĘ ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z USUWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
 5. REALIZACJA ZADAŃ POZA PROGRAMAMI PRIORYTETOWYMI
 - 6.1 OCHRONA ATMOSFERY
 - 6.2 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH
 - 6.3 GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI
 - 6.4 OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU
 - 6.5 BADANIA NAUKOWE I EKSPERTYZY/MONITORING ŚRODOWISKA
 - 6.6 EDUKACJA EKOLOGICZNA
 - 6.7 POZOSTAŁE ZADANIA OCHRONY ŚRODOWISKA
 6. UMORZENIA
 7. REALIZACJA DOTACJI W FORMIE DOPŁAT DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH
 8. NAGRODY ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ INNE WYDATKI DOTACYJNE
 - 8.1 NAGRODY
 - 8.2 INNE WYDATKI DOTACYJNE
 - 8.3 PRZELEWY REDYSTRYBUCYJNE
- III. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE REALIZACJI POIiŚ**
- IV. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA**
- V. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA**
- VI. INWESTYCJE KAPITAŁOWE**
- VII. WYKONANIE ROCZNEGO PLANU FINANSOWEGO WFOŚiGW W ŁODZI NA 2017**
- VIII. ZAŁĄCZNIKI**

I. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH

1. RADA NADZORCZA

Od początku 2017 r. Rada Nadzorcza obradowała w następującym składzie (Uchwała Sejmiku Województwa Łódzkiego Nr III/54/06 z dn. 28.12.2006 r.):

- **Anna Jakubowska** – Przewodnicząca Rady Nadzorczej wyznaczony przez Ministra Środowiska;
- **Piotr Maks** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi;
- **Hieronim Andrzejewski** – Sekretarz Rady Nadzorczej, Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody;
- **Ilona Rafalska** - przedstawiciel Sejmiku Województwa Łódzkiego;
- **Radosław Mikuła** – Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi;
- **Michał Cieplucha** przedstawiciel organizacji ekologicznych;
- **Wacław Przybylski** – przedstawiciel samorządu gospodarczego.

W dniu 26 czerwca 2017 r. Minister Środowiska, Decyzją nr 7 w sprawie powołania członków Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Łodzi, powołał nową Radę Nadzorczą WFOŚiGW w Łodzi w następującym składzie:

- **Krzysztof Melka** – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- **Tomasz Piotrowski** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
- **Robert Korbeń** – wyznaczony przez Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- **Michał Stefanowicz** - wyznaczony przez wojewodę łódzkiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych;
- **Ryszard Marcinkowski** - wyznaczony przez wojewodę łódzkiego.

W roku 2017 Rada Nadzorcza odbyła 11 posiedzeń podejmując łącznie 125 uchwał. Wśród najważniejszych decyzji można wyróżnić m.in. następujące uchwały:

dotyczące funkcjonowania organów i biura Funduszu:

- Nr 18/III/2017 z 31.03.2017 r. o zatwierdzeniu Roczne sprawozdania Zarządu z działalności WFOŚiGW w Łodzi za rok 2016;
- Nr 19/III/2017 z 31.03.2017 r. o zatwierdzeniu Sprawozdania finansowego WFOŚiGW w Łodzi za rok 2016;
- Nr 20/III/2017 z 31.03.2017 r. o podziale zysku za rok 2016;
- Nr 41/IV/2017 z 21.04.2017 r. o zatwierdzeniu zmian w „Planie Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2017 rok”;
- Nr 83/IX/2017 z 22.09.2017 r. o uchwaleniu Regulaminu Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Łodzi;
- Nr 98/IX/2017 z 22.09.2017 r. o powołaniu p. Wojciecha Miedzianowskiego na stanowisko Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Łodzi;
- Nr 101/X/2017 z 20.10.2017 r. o zatwierdzeniu zmian w „Planie Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2017 rok”;
- Nr 111/XI/2017 z 24.11.2017 r. o zatwierdzeniu zmian w „Planie Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2017 rok”;
- Nr 112/XI/2017 z 24.11.2017 r. o uchwaleniu „Planu działalności WFOŚiGW w Łodzi na 2018 rok”;

dotyczące form udzielania dofinansowania:

- Nr 2/I/2017 z 30.01.2017 r. o uchwaleniu Programu Priorytetowego "Przyrodnicze perły województwa łódzkiego – program rewaloryzacji zabytkowych parków”;
- Nr 9/II/2017 z 27.02.2017 r. i Nr 42/IV/2017 z 21.04.2017 r. o wprowadzeniu zmian do „Zasad udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW w Łodzi”;
- Nr 11/II/2017 z 27.02.2017 r. o uchwaleniu Programu Ograniczania Niskiej Emisji i Nr 43/IV/2017 z 21.04.2017 r. o wprowadzeniu zmian do Programu Ograniczania Niskiej Emisji;
- Nr 26/III/2017 z 31.03.2017 r. o wprowadzeniu zmian do programu priorytetowego "Dofinansowanie budowy/rozbudowy Regionalnych Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w woj. łódzkim”;

- Nr 44/IV/2017 z 21.04.2017 r. o wprowadzeniu zmian do Programu priorytetowego dla osób fizycznych - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na realizację zadań dot. termomodernizacji budynków mieszkalnych...";
- Nr 60/VII/2017 z 07.07.2017 r. o zatwierdzeniu Listy Przedsięwzięć Priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi na 2018 rok.

W 2017 r. Rada Nadzorcza podjęła łącznie 51 uchwał dotyczących udzielenia dofinansowania, zatwierdzając wnioski Zarządu o przyznanie środków w łącznej wysokości 110.731.164,00 zł, z czego 82.820.981,00 zł w formie pożyczek oraz 27.910.183,00 zł w formie dotacji.

Rada Nadzorcza rozpatrzyła w ciągu roku sprawozdawczego 25 wniosków o umorzenie pożyczek. łączna kwota dokonanych umorzeń w 2017 r. wyniosła 10.709.445,34 zł.

Członkowie Rady Nadzorczej na każdym posiedzeniu otrzymywali miesięczne zestawienia złożonych wniosków o dofinansowanie, wniosków rozpatrzonych negatywnie przez Zarząd, zawartych umów pożyczek i dotacji, środków wypłaconych w ramach podpisanych umów oraz przeprowadzonych kontroli dofinansowanych zadań.

2. ZARZĄD

Od początku 2017 roku Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej obradował w następującym składzie: Prezes Zarządu: **Tomasz Łysek**, Zastępcy Prezesa Zarządu: **Andrzej Czapla**, **Bohdan Cezary Dzierżek**, **Wiesław Łukomski**, **Zbigniew Stasiak**.

W dniu 22.09.2017 r. Rada Nadzorcza WFOŚiGW w Łodzi powołała na stanowisko Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Łodzi pana **Wojciecha Miedzianowskiego** (URN nr 98/IX/2017), w związku z brakiem decyzji Zarządu Województwa Łódzkiego w zakresie Uchwały Rady Nadzorczej Nr 73/VII/2017 z dnia 7 lipca 2017 r., w przedmiocie wniosku o powołanie pana Wojciecha Miedzianowskiego na stanowisko Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Łodzi.

W roku sprawozdawczym Zarząd Funduszu odbył 51 posiedzeń, podejmując łącznie 2.839 uchwał. Praca Zarządu koncentrowała się głównie na:

- podejmowaniu decyzji o udzielaniu dofinansowania w formie pożyczek, dotacji oraz w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym;
- podejmowaniu decyzji o częściowym umorzeniu pożyczek;
- podejmowaniu decyzji o przyznawaniu dotacji w formie częściowych spłat kapitału kredytów bankowych;
- akceptacji zmian warunków zawartych umów;
- bieżącej analizie przychodów i wydatków WFOŚiGW w Łodzi;
- przygotowaniu wniosków przedkładanych Radzie Nadzorczej o zatwierdzenie dofinansowania zadań ze środków Funduszu, w których wartość pomocy finansowej przekraczała 0,5 % przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku 2016;
- opiniowaniu wniosków przedkładanych Radzie Nadzorczej do decyzji o częściowym umorzeniu pożyczek;
- gospodarowaniu środkami Funduszu oraz realizowaniu uchwał Rady Nadzorczej.

W 2017 r. Zarząd Funduszu zatwierdził regulaminy następujących konkursów:

- "Edukacja Ekologiczna mieszkańców województwa łódzkiego- edycja 2017";
- "Przyrodnicze perły województwa łódzkiego" – I konkurs III edycji;
- „Nasza Eko-pracownia”;
- „Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach na rok szkolny 2017/2018”;
- Regulamin udzielania dotacji przez WFOŚiGW w Łodzi na zadania z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest.

łączna pomoc finansowa udzielona beneficjentom realizującym zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2017 r. na podstawie decyzji Zarządu wyniosła w formie:

- pożyczek 44.555.397,00 zł;
- dotacji 43.660.779,00 zł;
- przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym 7.089.229,00 zł;
- częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych w wysokości 9.855.004,00 zł.

Zarząd dokonał częściowego umorzenia przyznanych pożyczek na łączną kwotę 6.443.299,52 zł.

3. BIURO FUNDUSZU

Struktura organizacyjna i zatrudnienie

Fundusz prowadzi działalność w siedzibie zlokalizowanej w Łodzi przy ulicy Stanisława Dubois 118. Biuro Funduszu powołane jest do obsługi techniczno-organizacyjnej organów Funduszu realizujących zadania wynikające z art. 400a ustawy Prawo ochrony środowiska.

Na dzień 31.12.2017 r. w skład Biura WFOŚiGW w Łodzi wchodziły następujące zespoły: Organizacyjny, ds. Administracji i Zamówień Publicznych, Finansowo-Księgowy, ds. Promocji, Systemu Zarządzania, Radców Prawnych, ds. Projektów Inwestycyjnych, ds. Projektów Nieinwestycyjnych, ds. Obsługi Klienta Indywidualnego, Realizacji Umów, ds. Funduszy Unii Europejskiej i Doradców Energetycznych, ds. Analiz i Planowania, Kontroli Zewnętrznej, Samodzielne Stanowisko ds. BHP oraz Samodzielne Stanowisko ds. Nadzoru Właścicielskiego nad Spółkami/Z-ca Administratora Bezpieczeństwa Informacji.

Faktyczne zatrudnienie w WFOŚiGW w Łodzi na dzień 31.12.2017 r. wynosiło 105,475 etatów, w tym 1 członek Zarządu.

Zarządzenia Prezesa

W roku sprawozdawczym Prezes Zarządu WFOŚiGW w Łodzi wydał 25 Zarządzeń regulujących pracę Biura.

Kontrole zewnętrzne

W dniach 06.09-27.11.2017 r. w WFOŚiGW w Łodzi Delegatura NIK w Łodzi przeprowadziła kontrolę w zakresie „Prawidłowość działania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej”. Do uwag i zaleceń pokontrolnych Fundusz nie wniósł zastrzeżeń.

Zintegrowany System Zarządzania zgodny z wymaganiami norm ISO 9001:2008, 14001:2004, Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym oraz Systemu Ekozarządzania i Auditów EMAS

W dniach 19-20 czerwca 2017 r. jednostka certyfikująca Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. przeprowadziła II Audit Nadzoru Zintegrowanego Systemu Zarządzania zgodnego z wymaganiami norm: PN-EN ISO 9001:2009, PN-EN ISO 14001:2005 i Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym oraz w zakresie weryfikacji i walidacji Deklaracji Środowiskowej EMAS za rok 2016. Auditorzy potwierdzili, że organizacja stosuje się do własnej polityki, celów i procedur oraz potwierdzili zgodność Zintegrowanego Systemu Zarządzania z normami: PN-EN ISO 9001:2009, PN-EN ISO 14001:2005 i z Systemem Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym oraz z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 z dnia 25.11.2009 - EMAS III. Ważność certyfikatu została utrzymana. Deklaracja środowiskowa EMAS została opublikowana w dniu 29.05.2017 r. na stronie internetowej Funduszu.

Celem potwierdzenia poprawnego funkcjonowania zintegrowanego systemu zarządzania, przeprowadzono w roku sprawozdawczym łącznie 19 auditów wewnętrznych, obejmujących swym zakresem wszystkie zidentyfikowane procesy w Funduszu. W 2017 r. zatwierdzono nowe edycje czterech funkcjonujących procedur systemowych oraz wycofano z obowiązywania dwie.

II. REALIZACJA POMOCY FINANSOWEJ

1. FORMY I PODSTAWY PRAWNE UDZIELANIA DOFINANSOWANIA

W 2017 r. Fundusz udzielał dofinansowania w formie:

- pożyczki;
- dotacji, w tym w formie częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych;
- przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

Dofinansowanie było udzielane na podstawie umów cywilnoprawnych, w oparciu o Zasady udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW w Łodzi oraz programy priorytetowe i regulaminy konkursów, a także na podstawie umów z bankami, w oparciu o Regulamin udzielania przez WFOŚiGW w Łodzi dotacji w formie dopłat do oprocentowania oraz dokonywania częściowych spłat kapitału kredytów bankowych.

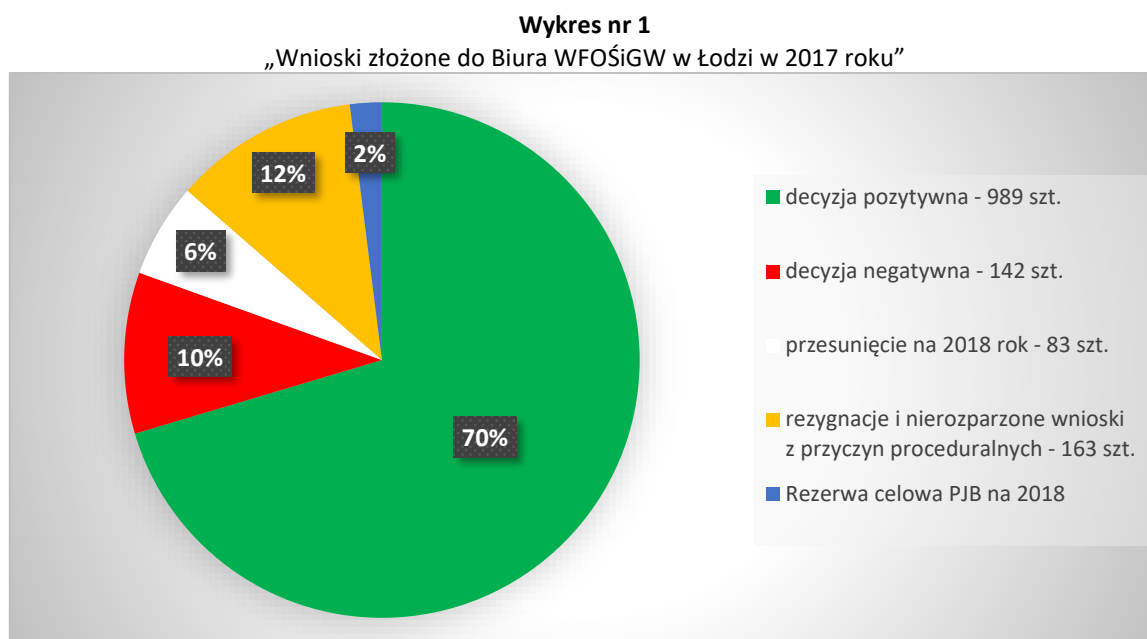
Ponadto, udzielając pomocy finansowej, Fundusz działał w oparciu o następujące dokumenty:

- Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi;
- Listę przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na 2017 rok;
- Procedury udzielania dofinansowania na realizację zadań ze środków WFOŚiGW w Łodzi;
- Katalog kwalifikacji kosztów dla zadań dofinansowywanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi.

2. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO WSPARCIA

Złożone wnioski

W 2017 r. do Funduszu wpłynęło łącznie 1.366 wniosków o udzielenie pomocy finansowej w formie pożyczki, dotacji i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym, w tym również o przyznanie promes dofinansowania. Z 2016 r. pozostało do rozpatrzenia 39 wniosków o dofinansowanie.

Fundusz w 2017 r. rozpatrzył pozytywnie 989 wniosków. W 33 przypadkach wnioskodawcy złożyli rezygnację po podjęciu decyzji o dofinansowaniu. Ponadto, w 163 przypadkach złożono rezygnację lub wnioski nie były rozpatrywane z przyczyn proceduralnych. Negatywnie rozpatrzono 142 wnioski, 83 wnioski pozostały do rozpatrzenia w 2018 r. Państwowe jednostki budżetowe w 2017 r. do Funduszu złożyły 28 wniosków na potrzeby ustalenia rezerwy celowej na 2018 r.

Ostatecznie w 2017 r. zawarto 956 umów o dofinansowanie (w tym 33 umowy na podstawie wniosków złożonych w 2016 r.) na łączną kwotę 187.467.839,04 zł, w tym:

- 134 pożyczek (102.348.640,92 zł);
- 24 pożyczek i dotacji (19.856.176,00 zł);
- 771 dotacji (59.525.170,12 zł);
- 27 umów przekazania środków (5.737.852,00 zł).

Plan Działalności – Plan Finansowego Wsparcia

Plan Działalności WFOŚiGW w Łodzi na 2017 rok został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Funduszu w dniu 25.11.2016 r. uchwałą nr 95/XI/2016, a następnie w przeciągu roku był trzykrotnie zmieniany uchwałą: Rady Nadzorczej nr 41/IV/2017 w dniu 21 kwietnia 2017 r., uchwałą Rady Nadzorczej nr 101/X/2017 z dnia 20 października 2017 r. oraz uchwałą nr 111/XI/2017 z dnia 24 listopada 2017 roku. Plan Finansowego Wsparcia został uchwalony na kwotę 250 mln zł nie ulegał zmianie w 2017 r.

Tabela nr 1
„Plan Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2017 rok”

Rodzaj beneficjenta	Plan Ogółem [tys. zł]	Dotacje oraz Przekazanie Środków Plan [tys. zł]	Pożyczki Plan [tys. zł]
Sektor finansów publicznych	155 200,00	84 575,00	81 175,00
Poza sektorem finansów publicznych	94.800,00	15 425,00	68 825,00
Razem	250.000,00	100.000,00	150.000,00

Tabela nr 2
„Realizacja Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2017 r.”

Rodzaj beneficjenta	Plan Ogółem [tys. zł]	Wykonanie Planu* [%]
Sektor finansów publicznych	155.200,00	76,24%
Poza sektorem finansów publicznych	94.800,00	75,91%
Razem	250.000,00	76,00%

*Łącznie z przekazaniem środków dla państwowych jednostek budżetowych i aneksami zwiększającymi do umów z lat ubiegłych

Wykonanie Planu Finansowego Wsparcia w 2017 r. w 76,6% wynikało z zawierania umów na niższe kwoty niż wielkość przyznanego przez Radę Nadzorczą albo Zarząd dofinansowania, co było związane ze zmianami wartości zadania po przeprowadzonych wyborach wykonawcy/dostawcy. Dodatkowo, na niepełne wykonanie planu, miały wpływ rezygnacje beneficjentów z przyznanej pomocy finansowej i z ubiegania się o dofinansowanie.

Tabela nr 3
„Realizacja Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi w latach 2016-2017”

Forma dofinansowania	2016	2017
Pożyczka	69%	78%
Dotacja	90%	74%
Ogółem	78%	76%
Realizacja Planu Finansowego Wsparcia*	194 mln	190 mln

*Łącznie z przekazaniem środków dla państwowych jednostek budżetowych i aneksami zwiększającymi do umów z lat ubiegłych

Szczegółową realizację Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi w 2017 r. w podziale na formę prawną beneficjenta obrazuje tabela stanowiąca Załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

3. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE POŻYCZKI I DOTACJI

3.1 Program priorytetowy dla przedsięwzięć realizowanych przy pomocy środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Cel programu - poprawa stanu wód podziemnych i powierzchniowych oraz zaopatrzenie mieszkańców w wodę na obszarach wiejskich. Okres wdrażania programu to lata 2012-2015. Formą dofinansowania była pożyczka z dotacją, przy czym kwota dotacji mogła stanowić do 50% kwoty możliwego dofinansowania w przypadku zadań realizowanych przez gminy na terenach objętych ochroną np.: obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, rezerваты przyrody bądź parki krajobrazowe, a do 40% kwoty możliwego dofinansowania w pozostałych przypadkach.

W ramach Programu Priorytetowego PROW w latach 2012-2015 Fundusz przekazał Beneficjentom dofinansowanie w łącznej wysokości 82.284.353,28 zł, w tym 43.738.436,30 zł w formie pożyczki i 38.545.916,98 zł w formie dotacji. W 2017 roku do Funduszu wpływały jedynie potwierdzenia osiągnięcia planowanego efektu ekologicznego.

Tabela nr 4

„Realizacja Programu priorytetowego PROW w latach 2012-2017 r. – efekty ekologiczne i rzeczowe”

Rodzaj efektu	Jednostka	Plan Program	Plan z umów zawartych 2012-2015	Realizacja w 2017	Łączna realizacja 2012-2017
Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków	szt.	12	11	0	11
Ilość oczyszczonych ścieków komunalnych	m ³ /rok	5.200.000	993.518	100.375	906.872
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	mb	360.000	391.502	0	392.841
Umożliwienie wykonania przyłączy kanalizacyjnych przez właścicieli nieruchomości	szt.	5.100	6.848	0	7.044
Budowa sieci wodociągowej	mb	150.000	161.277	0	163.653
Dostarczenie mieszkańcom wody o odpowiednich parametrach jakościowych	m ³ /rok	590.000	552.196	73.564	399.880
Umożliwienie wykonania przyłączy wodociągowych przez właścicieli nieruchomości	szt.	860	595	0	595
Budowa lub modernizacja stacji uzdatniania wody	szt.	30	30	0	30
Pobór wody - SUW	m ³ /rok	4.900.000	4.099.367	1.250.345	4.003.027
Wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	3.000	3.084	0	3.084
Budowa sieci kanalizacji deszczowej	mb	3.000	2.382	0	2.538
Ilość odprowadzonych wód opadowych i roztopowych	m ³ /rok	12.000	52.637	0	0

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż planowane z zawartych umów efekty rzeczowe zostały osiągnięte. Natomiast efekty ekologiczne planowane są do osiągnięcia do końca 2020 roku (w przypadku 2 z 4 wskaźników realizacja już przekroczyła poziom 90%).

3.2 Program Priorytetowy dotyczący wykonania podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego

Cel programu - poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych na terenie województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu wypełnienie wymogów Dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych.

Formą dofinansowania była dotacja do 50% kosztów całkowitych zadania, przy czym dotacja na wykonanie jednego podłączenia budynku do kanalizacji sanitarnej nie mogła przekroczyć 3.000,00 zł.

1. Program Priorytetowy "Wykonanie podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego - I edycja" - okres wdrażania programu to lata 2014-2016.

W ramach I edycji programu Fundusz przekazał Beneficjentom dofinansowanie w łącznej kwocie 6.357.666,53 zł.

W 2017 r. do Funduszu wpływały potwierdzenia osiągnięcia efektów ekologicznych do zadań realizowanych w ramach I edycji programu. Do zbiorczego systemu kanalizacji podłączono łącznie 4.168 posesji – oznacza to osiągnięcie wskaźnika wyższego niż zakładany programie (4.000 szt.).

2. Program Priorytetowy "Wykonanie podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego – II edycja" - okres wdrażania programu to lata 2017-2018.

Tabela nr 5
„Realizacja Programu Priorytetowego "Podłączenia do kanalizacji" w 2017-2018 roku.”

Rok	Pula środków Program [zł]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]	Kwota wypłacona w 2017 r. [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
2017	6.000.000,00	297.295,00	52.459,00	244.710,00

W 2017 r. w ramach ww. programu, Fundusz zawarł umowy z Gminami: Tomaszów Mazowiecki i Krzyżanów oraz Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Radomsku i Zakładem Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o.

W Programie założono wykonanie 2.500 szt. przyłączy kanalizacyjnych. W wyniku realizacji ww. umów planuje się, iż do zbiorczego systemu kanalizacyjnego zostanie podłączone 237 posesji, co pozwoli na likwidację nieszczelnych szamb i odprowadzenie ścieków komunalnych w sposób zorganizowany do oczyszczalni ścieków. Przyczyni się to do ograniczenia zanieczyszczania wód gruntowych i gleby.

3.3 Racjonalizacja zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz zasobach komunalnych należących do jednostek samorządu terytorialnego w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery – III edycja

Cel programu - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez realizację inwestycji polegających na kompleksowej modernizacji budynków służącej racjonalizacji zużycia energii oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Pomoc udzielana była w formie pożyczki i dotacji, przy czym otrzymanie dotacji było uwarunkowane zaciągnięciem pożyczki. Łączna kwota wsparcia nie mogła przekroczyć 95% kosztów całkowitych zadania, przy czym dotacja nie mogła przekroczyć 40% kwoty możliwego dofinansowania. Dofinansowanie udzielane było na prowadzone według standardów efektywności energetycznej i ekonomicznej działania wskazane w audycie energetycznym budynku jako optymalny wariant przedsięwzięcia.

Zakres inwestycji obejmuje przebudowę systemów grzewczych wraz z wymianą lub modernizacją energooszczędnych i nieekologicznych źródeł ciepła, również w skojarzeniu z technologiami odnawialnych źródeł energii, docieplenie obiektu oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, a także wymianę systemów wentylacji i klimatyzacji oraz oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne.

W ramach ww. programu wdrożonego na lata 2017-2018 Fundusz zawarł w roku sprawozdawczym 20 umów o dofinansowanie w formie pożyczki i dotacji.

Tabela nr 6
„Realizacja Programu Racjonalizacja zużycia energii ... w latach 2017-2018”

forma dofinansowania	Pula środków do rozdysponowania na lata 2017-2018 [zł]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]
pożyczka	24.000.000,00	6.322.922,00
dotacja	16.000.000,00	4.048.605,00
Razem umowy	40.000.000,00	10.371.527,00

Wsparcie finansowe przyznano m.in. dla:

- **Gminy Łask** na termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Bałuczu w wysokości 935.816,00 zł w formie pożyczki i 623.877,00 zł w formie dotacji;
- **Gminy Przedbórz** realizującej zadanie polegające na termomodernizacji budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Przedborzu w kwotach 483.000,00 zł w formie pożyczki i 322.000,00 zł dotacji;
- **Miasta Zduńska Wola** na inwestycję termomodernizacji budynku komunalnego przy ul. Łaskiej 2 w łącznej wysokości 704.216,00 zł w tym pożyczka 422.530,00 zł oraz dotacja 281.686,00 zł.

Tabela nr 7

„Efekty ekologiczne i rzeczowe w ramach programu Racjonalizacja zużycia energii w latach 2017-2018.”

Rodzaj efektu	Plan na lata 2017-2018 (Program)	Plan z zawartych umów w 2017 r.
Ilość wykonanych prac termomodernizacyjnych (sztuki)	60	20
Redukcja lub uniknięcie CO ₂ do atmosfery (Mg/rok)	8.500	1.727*

*łączny efekt ekologiczny osiągnięty w 2017 r. oraz planowany do osiągnięcia w latach kolejnych z umów zawartych w 2017 r.,

W roku 2018 planuje się dofinansować kolejne zadania z przedmiotowego programu, dla zrealizowania założonego celu.

3.4 Program Ograniczania Niskiej Emisji

Cel programu - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, w szczególności pyłów PM 2,5, PM 10 oraz emisji CO₂ w strefach zlokalizowanych na obszarze miejscowości powyżej 5 tys. mieszkańców (w których występują znaczne przekroczenia dopuszczalnych i docelowych poziomów stężeń tych zanieczyszczeń, i dla których zostały opracowane programy ochrony powietrza) poprzez realizację inwestycji polegających na likwidacji wysocemisyjnych lokalnych źródeł ciepła tj. indywidualnych kotłowni lub palenisk węglowych, kotłowni zasilających kilka budynków oraz kotłowni osiedlowych i zastąpienie ich przez źródło o wyższej niż dotychczas sprawności wytwarzania ciepła lub podłączenie do sieci ciepłowniczej.

Program adresowany jest do osób fizycznych, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, товариств budownictwa społecznego, którym pomoc udzielana jest w formie dotacji, przy czym z dofinansowania można skorzystać wyłącznie za pośrednictwem Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST), które wystąpiły do Funduszu z wnioskiem o dofinansowanie

Intensywność dofinansowania wynosi do 40 % kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia i uzależniona jest od rodzaju i mocy nowego źródła ciepła.

W ramach ww. programu wdrożonego na lata 2017-2018 Fundusz zawarł w roku sprawozdawczym 22 umowy o dofinansowanie w formie dotacji. Największe wsparcie finansowe przyznano dla:

- **Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki** na realizację „Program ograniczania niskiej emisji – dla Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki” w wysokości 4 915 47,00 zł;
- **Miasta Radomska** realizującego zadanie polegające na poprawie jakości powietrza na terenie Miasta Radomska w wysokości 2.521.501, 00 zł.

Z tytułu zawartych umów w 2017 r. planuje się zlikwidowanie 4.238 szt. kotłów wysokoemisyjnych.

Tabela nr 8

„Realizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji w 2017 r.”

Forma dofinansowania	Planowana do rozdysponowania, pula środków na lata 2017-2018 [zł]	Kwota umów zawartych w 2017 r. [zł]
dotacja	28.700.000,00	26 604 146,00

Tabela nr 9

„Efekty ekologiczne i rzeczowe w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji w 2017 r.”

Rodzaj efektu	Plan na lata 2017-2018 (Program)	Plan z zawartych umów w 2017 r.
Redukcja lub uniknięcie CO ₂ do atmosfery (Mg/rok)	15.000	24.985

Rozliczenie beneficjentów z osiągniętych efektów ekologicznych w ramach programu będzie następowało w kolejnych latach.

3.5 Program priorytetowy dofinansowania inwestycji zagospodarowania odpadów komunalnych w celu uzyskania przez nie statusu Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych RIPOK

Cel programu - utworzenie i utrzymanie w województwie łódzkim sieci Regionalnych Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami. Fundusz dofinansowuje wyłącznie instalacje określone w aktualnie obowiązującym WPGO jako istniejące RIPOK bądź planowane do

otrzymania statusu RIPOK po zakończeniu realizacji inwestycji. Pomoc udzielana była w formie pożyczki i dotacji, przy czym otrzymanie dotacji było uwarunkowane zaciągnięciem pożyczki.

Łączna kwota dofinansowania ze środków Funduszu wynosiła maksymalnie do 75% kosztów całkowitych zadania, przy czym dotacja nie mogła przekroczyć 35% tych kosztów, z zastrzeżeniem, iż wysokość łącznego dofinansowania nie mogła przekroczyć maksymalnej intensywności pomocy tj. 35% dla województwa łódzkiego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska.

W roku 2017 Fundusz zawarł 1 umowę o dofinansowanie w formie pożyczki i dotacji.

ZGO Aquarium sp. z o.o. z siedzibą w Rawie Mazowieckiej otrzymało dofinansowanie na łączną kwotę 4.530.566,00 zł przeznaczone na realizację zadania polegającego na rozbudowie RIPOK w Pukininie poprzez modernizację części mechanicznej MBP. Zakład, na którego terenie planowana jest inwestycja, wyposażony jest w instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku. Rozbudowa Zakładu będzie polegać na:

- powiększeniu hali sortowni poprzez rozbudowanie strefy przyjęcia odpadów,
- doposażeniu sortowni poprzez rozbudowę parku maszynowego.

Rozbudowanie oraz zautomatyzowanie linii technologicznej sortowni wpłynie na zwiększenie ilości wysortowanych odpadów selektywnie zebranych przeznaczonych do recyklingu.

Tabela nr 10
„Realizacja Programu priorytetowego RIPOK”

Forma dofinansowania	Budżet programu [zł]	Kwota zawartych umów [zł]	Kwota wypłacona umów [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w 2018 r. [zł]
2017 r.				
Pożyczka	8.507.032,00	2.944.868,00	0,00	2.944.868,00
Dotacja	8.360.611,00	1.585.698,00	0,00	1.585.698,00
Razem 2017	16.867.643,00	4.530.566,00	0,00	4.530.566,00
2015-2017 r.				
Pożyczka	42.400.000,00	38.069.245,00	12.057.095,00	26.012.150,00
Dotacja	37.600.000,00	31.884.979,00	10.113.912,00	21.771.067,00
Razem Program	80.000.000,00	69.954.224,00	22.171.007,00	47.783.217,00

W programie założono budowę i rozbudowę co najmniej 4 instalacji RIPOK. Planuje się, iż cel ten zostanie osiągnięty w 2018 r., na podstawie zawartych umów w latach 2015-2017.

3.6 Program priorytetowy: Rekultywacja składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego – II edycja

Cel programu - ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko terenów po zamkniętych składowiskach odpadów lub ich wydzielonych części poprzez wykorzystanie metod technicznych i biologicznych, w sposób integrujący obszar składowiska odpadów z otaczającym środowiskiem. Dofinansowanie może być udzielone na realizację zadania polegającego na rekultywacji składowisk innych niż niebezpieczne i obojętne lub ich wydzielonych części w zakresie wynikającym z decyzji o zamknięciu składowiska.

Pomoc udzielana była w formie pożyczki i dotacji, przy czym otrzymanie dotacji było uwarunkowane zaciągnięciem pożyczki. Łączna kwota dofinansowania ze środków Funduszu mogła wynieść maksymalnie do 95% kosztów całkowitych zadania, przy czym dotacja nie mogła przekroczyć 40% tych kosztów.

Budżet Programu na lata 2017-2018 wynosi 2.000.000,00 zł, przy czym kwota niewykorzystana w roku 2017 przechodzi do rozdysponowania na rok następny. Założono, iż w wyniku realizacji programu dokona się rekultywacja składowisk o łącznej powierzchni 5 ha.

Tabela nr 11

„Realizacja Programu priorytetowego Rekultywacja składowisk odpadów w 2017 r.”

Forma dofinansowania	Pula środków Program [zł]	Kwota umów zawartych w 2017 r. [zł]	Kwota wypłacona z umów zawartych w 2017 r. [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	1.200.000,00	410.400,00	0,00	410.400,00
Dotacja	800.000,00	273.600,00	0,00	273.600,00
Razem	2.000.000,00	684.000,00	0,00	684.000,00

W pierwszym roku wdrażania II edycji ww. programu Fundusz zawarł 1 umowę o dofinansowanie w formie pożyczki i dotacji z **Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Łęczyca sp. z o.o.** na rekultywację składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanego w Borku gm. Łęczyca na łączną kwotę 684.000,00 zł. Powierzchnia terenu do rekultywacji wynosi ok. 1,7 ha.

3.7 Program priorytetowy dla osób fizycznych na dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa łódzkiego 2017-2018.

Cel programu - wspomaganie oczyszczania województwa łódzkiego z azbestu poprzez dofinansowanie zadań związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest realizowanych przez osoby fizyczne

W 2017 r. realizowane były wypłaty w ramach dwóch edycji programów priorytetowych udzielających bezpośrednich dotacji dla osób fizycznych realizujących zadania polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z terenu województwa łódzkiego.

Tabela nr 12

„Realizacja Programów priorytetowych w formie dotacji przeznaczonych dla osób fizycznych na zadania polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z terenu województwa łódzkiego w latach 2016 - 2017”

Łączna planowana realizacja w roku 2017 [zł]	Faktycznie zrealizowane wypłaty w roku 2017 [zł]	Łącznie planowany efekt ekologiczny na lata 2016 - 2018	Osiągnięty efekt ekologiczny na podstawie umów z lat 2016 - 2017
550.000	355.452	2.660 Mg	1.282 Mg

W 2017 r. w ramach Programu priorytetowego "Dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa łódzkiego 2017-2018:

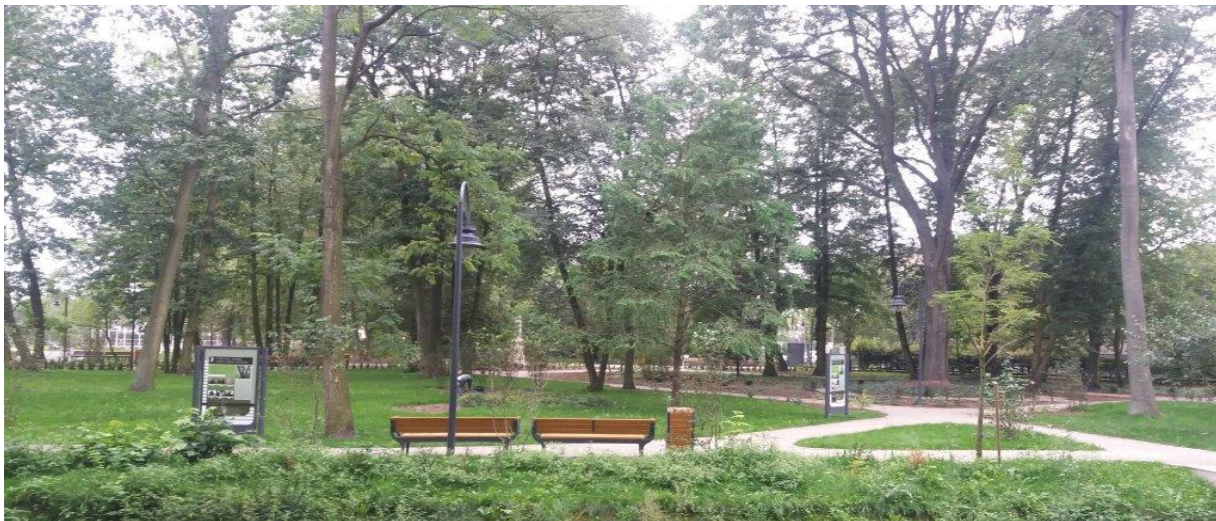
- wpłynęły 266 wnioski na kwotę **491.054,00 zł**;
- zawartych zostało 242 umów dotacji na łączną kwotę **451.871,00 zł**;
- wypłacono dofinansowania w kwocie **305.496,00 zł**.

Na podstawie zawartych umów w 2017 r. osiągnięty został efekt ekologiczny w wysokości 655 Mg.

3.8 Program priorytetowy: Przyrodnicze perły województwa łódzkiego – program rewaloryzacji zabytkowych parków – III edycja

W 2017 roku ogłoszono pierwszy konkurs III edycji w ramach ww. programu realizowanego w latach 2017-2018. Program ukierunkowany jest na finansowe wsparcie działań podejmowanych w parkach usytuowanych na terenie województwa łódzkiego, objętych ochroną na podstawie Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami pod warunkiem, że są one ogólnodostępne. Celem Programu jest zachowanie i ochrona dziedzictwa historyczno-przyrodniczo-kulturowego tych obiektów poprzez ich rewaloryzację. Podjęte w ramach Programu działania mają służyć dostosowaniu chronionych parków do potrzeb społecznych i edukacyjnych oraz umożliwić społeczeństwu korzystanie z ich walorów przyrodniczych.

Założono, iż w realizacji III edycji niniejszego Programu do końca 2020 roku zostanie poddanych rewaloryzacji minimum 10 parków.

Fot 1 Rewaloryzowany Park w Radomsku

W ramach pierwszego Konkursu III edycji ww. programu Fundusz w 2017 roku zawarł 2 umowy o dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki z następującymi podmiotami:

- **Powiatem Łódzkim Wschodnim** na rewaloryzację parku w Lisowicach, na łączną kwotę 440.202,00 zł, w tym: dotacja do kwoty 220.101,00 zł, pożyczka do kwoty 220.101,00 zł ;
- **Miastem Radomsko** na rewaloryzację Parku Świętojańskiego w Radomsku – etap II, na łączną kwotę 3.829.881,00 zł w tym: dotacja do kwoty 1.201.385,00 zł, pożyczka do kwoty 2.628.496,00 zł.

Zakończenie ww. zadań przewidziane jest na 2018 rok.

Tabela nr 13

„Realizacja III edycji Programu priorytetowego Przyrodnicze perły województwa łódzkiego w roku 2017 r.”

Forma dofinansowania	Pula środków Program [zł]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]	Kwota wypłacona umów w 2017 r. [zł]	Kwoty planowane do wypłaty do 2018 r. [zł]
Dotacja	5.625.000,00	1.421.486,00	0,00	1.421.486,00
Pożyczka	5.625.000,00	2.848.597,00	0,00	2.848.597,00
Razem 2017	11.250.000,00	4.270.083,00	0,00	4.270.083,00

4. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE DOTACJI NA CZĘŚCIOWE SPŁATY RAT KAPITAŁOWYCH KREDYTÓW BANKOWYCH

W roku 2017 w ramach dofinansowania w formie częściowej spłaty kapitału kredytu funkcjonowały 4 programy priorytetowe. Wnioskodawcy za pośrednictwem banków złożyli w siedzibie Funduszu 892 wnioski. Na podstawie złożonych wniosków w roku 2017 Fundusz podjął 855 pozytywnych decyzji na łączną kwotę 9.843.431,00 zł. Na ich podstawie banki zawarły 840 umów kredytowych na łączną kwotę dotacji 9.627.622,00 zł. Pozostałe wnioski nie wpisywały się w zakres programów, bądź wnioskodawcy złożyli rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie.

W ramach programów funkcjonujących w roku sprawozdawczym oraz siedmiu programów priorytetowych wdrażanych w latach poprzednich, w 2017 r. została wypłacona kwota w łącznej wysokości 8.472.192,42 zł. Planowana kwota wypłat w latach kolejnych z tytułu zawartych umów na częściowe spłaty rat kapitału wynosi 5.059.322,74 zł.

4.1 Programy priorytetowe dotyczące przedsięwzięć w zakresie gospodarki ściekowej dla osób fizycznych na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych

Cel programów - wspomaganie gospodarki ściekowej województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie realizacji przez osoby fizyczne, zadań polegających na budowie przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych, w celu umożliwienia oczyszczenia ścieków socjalno-bytowych. W 2017 r. realizowane były wypłaty w ramach dwóch edycji programów.

Tabela nr 14

„Realizacja Programów priorytetowych z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w latach 2015 - 2017”

Łączna planowana realizacja w roku 2017 [zł]	Zrealizowane wypłaty w roku 2017 [zł]	Łącznie planowany efekt ekologiczny na lata 2015 - 2018	Osiągnięty efekt ekologiczny na podstawie umów z lat 2015-2017
400.000,00	242.231,00	1.105 RLM	495 RLM

W tym, w 2017 r. w ramach Programu dla osób fizycznych dla przedsięwzięć w zakresie gospodarki ściekowej - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych w latach 2017 – 2018:

- podjęto 28 decyzji na kwotę **175.584,00 zł**;
- zawartych zostało 26 umów na kwotę **151.608,00 zł**;
- wypłacono dofinansowania w kwocie **119.191,00 zł**.

Na podstawie zawartych umów w 2017 r. osiągnięty został efekt ekologiczny w wysokości 47 RLM.

4.2 Programy priorytetowe dotyczące przedsięwzięć w zakresie ochrony wód dla osób fizycznych na wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków

Cel programów: wspomaganie gospodarki ściekowej województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie realizacji przez osoby fizyczne zadań, polegających na wykonaniu przydomowych oczyszczalni ścieków o wydajności poniżej 5 m³/d, w celu umożliwienia oczyszczania ścieków socjalno-bytowych na terenach, dla których nie jest przewidywana budowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej.

W 2017 r. realizowane były wypłaty w ramach trzech edycji programów.

Tabela nr 15

„Realizacja Programów priorytetowych z zakresu ochrony wód w latach 2015 - 2017”

Łączna planowana realizacja w roku 2017 [zł]	Zrealizowane wypłaty w roku 2017 [zł]	Łącznie planowany efekt ekologiczny na lata 2015 - 2018	Osiągnięty efekt ekologiczny na podstawie umów z lat 2015-2017
700.000,00	561.671,00	1.575 RLM	1.065 RLM

Zgodnie z zapisami obowiązujących programów (trzy edycje) w roku 2018 będą wpływały potwierdzenia osiągniętych efektów ekologicznych.

W tym, w 2017 r. w ramach Programu priorytetowego dotyczącego przedsięwzięć w zakresie ochrony wód dla osób fizycznych - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2017 – 2018:

- podjęto 118 decyzji na kwotę **501.418,00 zł**;
- zawartych zostało 117 umów, na kwotę **496.618,00 zł**;
- wypłacono dofinansowania w kwocie **242.656,00 zł**.

Na podstawie zawartych umów w 2017 r. osiągnięty został efekt ekologiczny w wysokości 106 RLM.

4.3 Programy priorytetowe dotyczące przedsięwzięć w zakresie ochrony powietrza dla osób fizycznych na realizację zadań dotyczących ograniczenia niskiej emisji i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz poprawy efektywności cieplnej budynków mieszkalnych

Cel programów - wspomaganie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery z terenu województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie realizacji przez osoby fizyczne i wspólnoty mieszkaniowe zadań polegających na termomodernizacji, modernizacji źródeł ciepła i wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych. W 2017 r. realizowane były wypłaty w ramach czterech edycji programów.

Tabela nr 16

„Realizacja Programów priorytetowych dotyczących ograniczenia niskiej emisji w latach 2015 - 2017”

Łączna planowana realizacja w roku 2017 [zł]	Zrealizowane wypłaty w roku 2017 [zł]	Łącznie planowany efekt ekologiczny na lata 2015 - 2018	Osiągnięty efekt ekologiczny na podstawie umów z lat 2015-2017
9.300.000,00	7.651.647,00	10.100 t/rok CO ₂	8.813 t/rok CO ₂

Zgodnie z zapisami obowiązujących programów (cztery edycje) w roku 2018 będą jeszcze wpływały potwierdzenia osiągniętych efektów ekologicznych.

W 2017 r. w ramach Programu priorytetowego dla osób fizycznych – dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na realizację zadań dotyczących termomodernizacji budynków mieszkalnych, modernizacji źródeł ciepła oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w latach 2017 – 2018:

- podjęto 691 decyzji na kwotę **7.878.419,00 zł**;
- zawartych zostało 679 umów na kwotę **7.691.386,00 zł**;
- wypłacono dofinansowania w kwocie **4.209.993,00 zł**.

Na podstawie zawartych umów w 2017 r. osiągnięty został efekt ekologiczny w wysokości 123,76 t/rok CO₂.

4.4 Program priorytetowy dla wspólnot mieszkaniowych - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na realizację zadań dotyczących poprawy efektywności cieplnej budynków mieszkalnych

Cel programu - wspomaganie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez dofinansowanie zadań polegających na wykonaniu termomodernizacji budynków wielorodzinnych, modernizacji źródeł ciepła oraz wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii na terenie województwa łódzkiego.

W 2017 r. w ramach Programu priorytetowego dla wspólnot mieszkaniowych - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na realizację zadań dotyczących poprawy efektywności cieplnej budynków mieszkalnych w latach 2017 – 2018:

- podjęto 18 decyzji na kwotę **1.288.010,00 zł**;
- zawartych zostało 18 umów na kwotę **1.288.010,00 zł**;
- wypłacono dofinansowania w kwocie **0,00 zł**.

4.5 Programy priorytetowe dotyczące przedsięwzięć w zakresie ochrony ziemi dla osób fizycznych na realizację zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest

Cel programu - wspomaganie oczyszczania województwa łódzkiego z azbestu poprzez dofinansowanie zadań związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest realizowanych przez osoby fizyczne. W 2017 r. realizowane były wypłaty w ramach jednej edycji programu.

Tabela nr 17

„Realizacja Programów priorytetowych dotyczących usuwania wyrobów zawierających azbest w latach 2015 - 2017”

Łączna planowana realizacja w roku 2017 [zł]	Zrealizowane wypłaty w roku 2017 [zł]	Łącznie planowany efekt ekologiczny na lata 2015 - 2017	Osiągnięty efekt ekologiczny na podstawie umów z lat 2015-2017
500.000,00	16.643,42	4.000 Mg	3.490 Mg

5 REALIZACJA ZADAŃ POZA PROGRAMAMI PRIORYTETOWYMI

5.1 Ochrona Powietrza

Fundusz w 2017 roku, poza inwestycjami realizowanymi w ramach Programów Priorytetowych dofinansował inwestycje obejmujące następujące grupy zadań:

- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii;
- termomodernizacja obiektów, w tym wymiana źródła ciepła;

- modernizacja i rozbudowa sieci ciepłej;
- pozostałe zadania z ochrony atmosfery.

Celem realizacji zadań z dziedziny Ochrony Powietrza było ograniczenie poziomu emisji związków siarki, azotu, tlenku węgla i pyłu oraz zwiększenie efektywności energetycznej.

Tabela nr 18
„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Ochrona Powietrza”

forma dofinansowania	Ilość zawartych umów w 2017 r. [szt.]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]	Kwota wypłacona w 2017 r. [zł]	Kwota do wypłaty w kolejnych latach [zł]
pożyczka	56	39.681.070,86	22.137.926,59	17.543.144,27
dotacja	24	3.791.315,00	2.081.850,12	1.697.807,00
przekazanie środków PJB	8	2.162.519,00	1.291.880,00	870.639,00
pożyczki/dotacje w ramach progr. prioryt.	42	36.975.673,00	5.973.559,83	31.002.113,17
Umowy 2017	130	82.610.577,86	31.485.216,54	51.113.703,44
Umowy zawarte w latach ubiegłych			21.667.943,96	6.673.115,65
Razem wypłaty w 2017 r.			53.153.160,50	57.786.819,09

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

5.1.1. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

W ramach tej grupy zadań zawarto 33 umowy na łączną kwotę 7.743.869,00 zł. w tym: 23 umowy dotacji na kwotę 3.789.498,00 zł. oraz 10 umów pożyczek na kwotę 3.954.371,00 zł. Umowy zawarte zostały między innymi z: jednostkami samorządu terytorialnego, spółkami prawa handlowego, kościołami i związkami wyznaniowymi, placówkami oświatowymi oraz Stowarzyszeniami. Zakres rzeczowy realizowanych zadań związany z odnawialnymi źródłami energii to: wykonanie pomp ciepła do celów grzewczych jak również przygotowania ciepłej wody użytkowej, wykonanie instalacji ogniw fotowoltaicznych oraz modernizacja źródła ciepła poprzez zastosowanie biomasy.

W roku sprawozdawczym dofinansowanie większości zadań związanych z odnawialnymi źródłami energii dotyczyło inwestycji przeznaczonych na instalacje fotowoltaiczne. W przedmiotowym zakresie zawartych zostało 26 umów, m.in. z Gminą Paradyż w kwocie 900.000,00 zł na zadanie pn.: „Przebudowa systemów grzewczych w budynku szkoły w Paradyżu z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii - pompy ciepła i ogniwa fotowoltaiczne” oraz z Gminą Jeżów w kwocie 536.000,00 zł, która budowała odnawialne źródło energii w swojej Gminie. Dofinansowanie w wysokości 258.701,00 zł otrzymał również Powiat Poddębicki na realizację inwestycji pn.: „Budowa dwóch mikroinstalacji fotowoltaicznych na potrzeby Starostwa Powiatowego w Poddębicach i Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Poddębicach”.

5.1.2. Termomodernizacja obiektów, w tym wymiana źródła ciepła

W ramach tej grupy zadań zawarto 38 umów na łączną kwotę 23.384.651,00 zł. w tym 30 umów pożyczek na kwotę 20.032.307,00 zł oraz 8 umów o przekazanie środków PJB na kwotę 2.162.519,00 zł. Termomodernizację obiektów polegającą na dociepleniu ścian, stropodachów, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacji instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz wymianę źródła zasilania w ciepło wykonano m.in. w budynkach użyteczności publicznej, w budynkach mieszkalnych, biurowych, usługowych i produkcyjnych jak również w budynkach kultu religijnego.

Największą pod względem finansowym umową zawartą w 2017 r. w tej grupie zadań była umowa z Pabianicką Spółdzielnią Mieszkaniową w kwocie 8.300.044,00 zł na wykonanie piątego etapu termomodernizacji zasobów Spółdzielni, która obejmowała 15 budynków mieszkalnych w Pabianicach.

Wsparcie finansowe w formie pożyczki w wysokości 1.480.435,00 zł przyznano także Spółdzielni Mieszkaniowej „Teofilów” w Łodzi na realizację zadania polegającego na termomodernizacji 6 budynków wielorodzinnych zlokalizowanych w Łodzi w dzielnicy Teofilów. W ramach zadania zaplanowano docieplenie ścian zewnętrznych oraz wymianę stolarki okiennej, w każdym z budynków mieszkalnych.

Fundusz współfinansował również w kwocie 1.237.840,00 zł inwestycję realizowaną przez Komendę Wojewódzką Policji w Łodzi polegającą na dociepleniu ścian zewnętrznych i stropodachu, modernizację systemu grzewczego budynku oraz modernizację wężła ciepłego w budynku KPP w Sieradzu.

5.1.3. Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłej

W powyższej grupie zadań zawarto 11 umów pożyczek na łączną kwotę 8.070.475,86 zł. Umowy zawarto między innymi z Zakładami Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łowiczu i Opocznie, Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bełchatowie, Energetyką Ciepłą Sp. z o.o. w Wieluniu, Zakładem Gospodarki Ciepłowniczej w Tomaszowie Mazowieckim, Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku oraz z Miejskimi Sieciami Ciepłymi w Zduńskiej Woli.

Znaczące wsparcie finansowe w wysokości 2.587.000,00 zł przyznano dla Miejskiej Spółki Komunalnej Sp. z o.o. w Złoczewie na zadanie polegające na przebudowie systemu zaopatrzenia w ciepło miasta Złoczew wraz z sieciami ciepłymi i węzłami z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. W ramach przedsięwzięcia przewiduje się likwidację istniejących kotłowni węglowych, rozbudowę sieci ciepłowniczej oraz budowę lokalnych wymiennikowych węzłów ciepłowniczych.

5.1.4. Pozostałe zadania z ochrony powietrza

W ramach innych zadań z zakresu Ochrony Powietrza Fundusz zawarł 6 umów na łączną kwotę 7.625.734,00 zł, w tym 1 umowę dotacji na kwotę 1.817,00 zł i 5 umów pożyczek na kwotę 7.623.917,00 zł. W ramach tej grupy zadań Fundusz wsparł kwotą 3.619.476,00 zł Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku na realizację inwestycji polegającej na modernizacji kotła WR-10-010 Nr 5 na kocioł wykonany w technologii ścian szczelnych membranowych wraz z instalacją odpylania spalin w Radomsku.

Umowę z Funduszem zawarło również Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Sieradzu, w kwocie 2.322.700,00 zł., modernizujące kocioł wodny WR-10 nr 4 na kocioł WR-10/7 w technologii ekranów szczelnych membranowych.

Podsumowując, umowy zawarte w 2017 r. poza Programami, z dziedziny Ochrona Powietrza będą skutkowały zmniejszeniem emisji związków tlenu węgla, związków siarki, azotu oraz pyłów o wielkości:

- CO - 196 Mg/rok,
- CO₂ - 14.619 Mg/rok,
- NO_x - 24 Mg/rok,
- Pył - 110 Mg/rok,
- SO₂ - 115 Mg/rok

5.2. Ochrona Zasobów Wodnych

Inwestycje dofinansowane przez Fundusz w dziedzinie Ochrona Zasobów Wodnych w 2017 r. realizowane były przede wszystkim przez samorządy gminne oraz ich spółki.

Działania Funduszu w dziedzinie Ochrony Zasobów Wodnych w 2017 r. polegały na dofinansowaniu zadań inwestycyjnych z zakresu:

- budowy, rozbudowy, modernizacji oczyszczalni ścieków;
- budowy przydomowych oczyszczalni ścieków;
- budowy sieci kanalizacji deszczowej;
- budowy, rozbudowy sieci kanalizacyjnej;
- budowy i rozbudowy oraz renowacji zbiorników wodnych i wałów przeciwpowodziowych;
- regulacji rzek, przebudowy jazów;
- budowy, rozbudowy i modernizacji stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody;
- budowy i modernizacji wodociągów.

Tabela nr 19

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Ochrona Zasobów Wodnych”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów w 2017 r. [szt.]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]	Kwota wypłat w 2017 r. [zł]	Planowane wypłaty w kolejnych latach [zł]*
Pożyczka	63	57.316.434,06	24.855.101,00	32.461.333,06
Dotacja	7	2.791.233,00	1.403.831,83	1.378.554,00
Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym	2	926.375,00	419.167,00	507.208,00
Dotacja - Podłączenia do kanalizacji – II edycja***	4	297.275,00	52.459,00	244.710,00
Umowy 2017	76	61.331.317,06	26.730.558,83	34.591.805,06
Umowy zawarte w latach ubiegłych			12.368.165,68	1.168.326,71
Razem wypłaty w 2017 r.			39.098.724,51	36.273.131,77

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

**umowy opisane w rozdziale „Realizacja Programów Priorytetowych”

5.2.1. Budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków

W tej grupie zadań zawarto 6 umów na łączną kwotę 7.681.159,00 zł. Dofinansowanie udzielono:

- Gminie Czarnożyły na rozbudowę i przebudowę istniejącej oczyszczalni ścieków bytowych w miejscowości Czarnożyły co zwiększy jej przepustowość o 213 m³/d;
- Gminie Siemkowice na budowę mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Siemkowice o przepustowości 105,4 m³/d;
- Gminie Lgota Wielka na rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Lgota Wielka co zwiększy jej przepustowość o 54 m³/d oraz umożliwi oczyszczenie ścieków do parametrów wymaganych pozwoleniem wodno-prawnym;
- Gminie Kluki na rozbudowę i przebudowę biologicznej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Kluki co zwiększy jej przepustowość o 30 m³/d ;
- Gminie Białaczów na rozbudowę mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Białaczowie co zwiększy jej przepustowość o 400 m³/d;
- Gminie Dalików na budowę mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Siemkowice o przepustowości 60 m³/d.

5.2.2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 3 umowy na łączną kwotę 1.843.650,00 zł z przeznaczeniem na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Ze środków Funduszu dofinansowanie otrzymały gminy:

- Czastary – 90 sztuk o łącznej przepustowości 54,60 m³/dobę;
- Strzelce – 30 sztuk o łącznej przepustowości 30,00 m³/dobę;
- Dobryszycy – 45 sztuk o łącznej przepustowości 52,00 m³/dobę.

Wybudowanie 165 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków umożliwi oczyszczenie około 29.973,00 m³/rok.

5.2.3. Budowa sieci kanalizacji deszczowej

W roku 2017 Fundusz podpisał 10 umów na łączną kwotę 4.519.492,00 zł. Zawarte umowy obejmowały budowę sieci kanalizacji deszczowej na terenie miast: Piotrków Trybunalski (4 umowy, 3.627,00 mb), i Łowicz (995,00 mb) oraz na terenie Gmin: Koruszki (2 umowy, 1.800,00 mb) i Burzenin (248,00 mb). Ponadto wybudowano kanalizację deszczową (510,00 mb) w m. Dmosin w ramach odwodnienia drogi powiatowej Nr 5101 E w powiecie brzezińskim oraz w ramach umowy zawartej z Powiatem Łowickim wykonano kanalizację deszczową (193,00 mb) odwadniającą budynek Starostwa Powiatowego w Łowiczu.

Realizacja tych projektów zmniejszy ryzyko podtopień wodami opadowymi i roztopowymi poprzez odprowadzenie w sposób zorganizowany ścieków deszczowych w ilości ok. 73.422,00 m³/rok.

5.2.4. Budowa, rozbudowa sieci kanalizacyjnej

W ramach tej grupy zadań Fundusz podpisał 23 umowy na łączną kwotę 27.788.789,06 zł. Dofinansowanie otrzymały następujące gminy: Grabica, Siemkowice, Buczek, Rząśnia (2 umowy), Bolimów, Sędziejowice, Łowicz, Wola Krzysztoporska, Kutno, Żelechlinek, Dalików, Chąsno, Budziszewice, Kamieńsk, Andrespol, Osjaków, Dmosin, Rzeczyca i Tomaszów Mazowiecki oraz spółki miejskie z Brzezina i Radomska (2 umowy).

W efekcie realizacji ww. zadań powstanie sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości około 147.291,00 mb, co pozwoli na odprowadzenie do oczyszczalni ścieków komunalnych w ilości około 423.565,00 m³/rok.

5.2.5. Budowa, rozbudowa i renowacja zbiorników wodnych i wałów przeciwpowodziowych

W ramach tej grupy zadań Fundusz podpisał 2 umowy na łączną kwotę 1.263.358,00 zł. Dofinansowane zadania realizowane były przez:

- Województwo Łódzkie – „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe i konserwacja urządzeń melioracji wodnych podstawowych na terenie województwa łódzkiego (I półrocze 2017 r.)”,
- Miasto Łódź – „Roboty konserwacyjne i zabezpieczające przed powodzią na rzekach i zbiornikach wodnych na terenie Miasta Łodzi”.

W ramach ww. zadań wykonana zostanie konserwacja i utrzymanie 78 sztuk budowli piętrzących, konserwacja 20 zbiorników wodnych i około 142,6 km wałów przeciwpowodziowych oraz regulacja około 27 km rzek.

Wymienione inwestycje pozwolą na usprawnienie retencji wód oraz utrzymanie naturalnego poziomu wody gruntowej w ich otoczeniu. Zbiorniki wodne stanowiąc będą dodatkowy rezerwuuar wody gaśniczej na wypadek pożarów leśnych, tworzą także ostoje dla dzikiego ptactwa i drobnej zwierzyny.

5.2.6. Regulacja rzek i przebudowa jazów

W roku 2017 Fundusz podpisał 8 umów na łączną kwotę 3.923.050,00 zł. Z Województwem Łódzkim zawarto 5 umów, które obejmowały remont: 2 jazów - „Zygmuntów” i „Puczniew”, 2 stopni betonowych – na rzece Ciek „A” oraz rzece Bogdanówce” oraz budowli piętrzącej na zbiorniku „Huta Józefów” na rzece Mrodze w Głownie. Z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Poznaniu zawarto dwie umowy obejmujące modernizację progu nr 1 poniżej zapory czołowej zbiornika Jeziersko oraz pompowni w miejscowości Siedlątków wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W ramach umowy zawartej z Miastem Piotrków Trybunalski wykonano przebudowę koryta rzeki Strawy na odcinku ok. 380 mb. Realizacja ww. zadań umożliwi bezpieczne i sprawne przeprowadzenie wód wezbraniowych, zachowanie właściwych stosunków wodnych w gruncie na obszarach położonych w zlewniach rzek oraz zapewni właściwą gospodarkę wodną poprzez ujęcie wód do nawodnień i retencjonowania wody w korycie rzek.

5.2.7. Budowa, rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 8 umów na łączną kwotę 11.583.810,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody. Dofinansowanie ze środków Funduszu otrzymały Gminy: Rzgów, Kutno, Brąszewice, Wróblew, Bolimów i Ksawerów oraz spółki miejskie z Aleksandrowa Łódzkiego i Łęczycy. Realizacja zadań z tej grupy pozwoli na zapewnienie ciągłości dostaw wody o odpowiednich parametrach jakościowych w ilości około 3.690.025,00 m³/rok.

Fot. 2 Jaz w Puczniewie na rzece Ner

5.2.8. Budowa i modernizacja wodociągów

Na budowę i modernizację wodociągów w 2017 r. Fundusz podpisał 12 umów na łączną kwotę 2.430.734,00 zł. Beneficjentami pomocy finansowej były gminy: Bełchatów (3 umowy), Sędziejowice, Rokiciny, Lubochnia, Dłutów, Biała Rawska, Galewice oraz spółki miejskie z Poddębic i Koluszek (2 umowy). Projekty te poprzez budowę ok. 21,6 km sieci wodociągowej zapewnią dostęp do wody o odpowiedniej jakości mieszkańcom 575 posesji w ilości ok. 94.429,00 m³/rok.

5.3. **Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi**

W ramach dziedziny Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi, Fundusz w 2017 r. wspierał finansowo zadania, które zostały zakwalifikowane do następujących grup: usuwanie azbestu, selektywna zbiórka odpadów, utworzenie i utrzymanie sieci Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych oraz rekultywacja składowiska odpadów.

Tabela nr 20

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów w 2017 r. [szt.]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]	Kwota wypłacona w 2017 r. [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	1	201.894,00	201.894,00	0,00
Dotacja	103	2.933.405,40*	**2.142.010,39	**753.270,00
Pożyczki/dotacje w ramach progr. priorytetowych.***	244	5.666.437,00	305.496,00	5.360.941,00
Umowy 2017	348	8.801.736,40	2.649.400,39	6.138.292,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			5.294.879,18	44.268.831,00
Razem wypłaty			7.944.279,57	50.407.123,00

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

**w kwocie nie ujęto środków udostępnionych przez NFOŚiGW

*** umowy opisane w rozdziale „Realizacja Programów Priorytetowych”

5.3.1. Usuwanie azbestu

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 103 umowy dotacji na łączną kwotę 2.933.405,40 zł.

W ramach 19 umów dotacji z udostępnieniem środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (kwota z NFOŚiGW - 593.744 zł) unieszkodliwiono odpady zawierające azbest poprzez ich umieszczenie na składowisku odpadów niebezpiecznych. Powyższe odpady pochodziły z terenu gmin: Bedlno, Bielawy, Bolesławiec, Cielądz, Głowno, Goszczanów, Grabica, Grabów, Kiełczygłów, Konopnica, Lututów, Nieborów, Osjaków, Ostrówek, Pęczniew, Poświętne, Wartkowice, Widawa oraz Miasto i Gmina Działoszyn. W ramach umów z udostępnieniem środków udało się unieszkodliwić azbest w ilości ok. 3.245 Mg.

W zakresie pozostałych 84 umów dotacji realizowanych przy wsparciu ze środków własnych WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 2.453.542,40 zł, w roku 2017 unieszkodliwiono azbest w ilości ok. 6.615 Mg. Największe wsparcie finansowe przyznano dla gmin: Piątek, Łask, Żychlin, Żarnów, Gmina i Miasto Warta, Gmina i Miasto Drzewica. W ramach 17 umów, których realizację przewidziano na rok 2018, unieszkodliwieniu zostanie poddany azbest m.in. z terenu gmin: Gmina i Miasto Drzewica, Sławno, Pątnów, Rawa Mazowiecka w szacowanej łącznej ilości ok. 1.840 Mg.

5.3.2. Selektywna zbiórka odpadów

W powyższej grupie wsparcie finansowe w formie pożyczki w kwocie 201.894,00 zł otrzymała Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Stefana Batorego w Łodzi na realizację zadania pn: „Zakup i montaż pojemników półpodziemnych w celu udoskonalenia segregacji odpadów na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej im. Stefana Batorego w Łodzi”. W ramach zadania zdemontowano 4 istniejące pergole, unieszkodliwiono azbest pochodzący ze zdemontowanych pergoli, zakupiono i zamontowano 33 szt. pojemników półpodziemnych. Łącznie utworzono 7 punktów selektywnej zbiórki odpadów.

Realizacja zadania usprawniła system segregacji odpadów na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej im. Stefana Batorego, gdyż miejsce składowania odpadów stało się bardziej estetyczne, komfortowe i bezpieczne, a system pojemników półpodziemnych wpłynął na ograniczenie powierzchni przeznaczonej do składowania odpadów. Utworzenie punktu zachęcania mieszkańców do segregacji odpadów, przez co pozwala na zwiększenie poziomu odzysku surowców wtórnych z odpadów komunalnych.

5.4. **Ochrona Przyrody i Krajobrazu**

Dofinansowywane przez Fundusz zadania z dziedziny Ochrony Przyrody i Krajobrazu można podzielić na pięć grup obejmujących:

- prace leczniczo-pielęgnacyjne drzew,
- pomników przyrody, rewitalizację parków,
- zwiększenie terenów zieleni,
- poprawa warunków bytowych zwierząt,
- zachowanie bioróżnorodności,
- czynna ochrona gatunkowa.

W 2017 r. Fundusz udzielił pomocy finansowej na realizację zadań z dziedziny Ochrony Przyrody i Krajobrazu zawierając 34 umowy.

Tabela nr 21

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Ochrona Przyrody i Krajobrazu”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów w 2017 r. [szt.]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]	Kwota wypłacona w 2017 r. [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł] *
Dotacja	32	2.945.174,00	1.031.629,00	1.912.600,00
Pożyczki/dotacje w ramach programu priorytetowego **	2	4.270.083,00	0,00	4.270.083,00
Umowy 2017	34	7.215.257,00	1.031.629,00	6.182.683,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			5.368.676,03	10.805.118,44
Razem wypłaty 2017 r.			6.400.305,03	16.987.801,44

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

** umowy opisane w rozdziale „Realizacja Programów Priorytetowych”

5.4.1. Prace leczniczo-pielęgnacyjne drzew, pomników przyrody, rewitalizacja parków

W ramach tej grupy zadań zawarto 17 umów dotacji na łączną kwotę 1.524.332,00 zł. Prace pielęgnacyjne drzew i pomników przyrody wykonywane w ramach niniejszych umów polegają m.in. na cięciu drzew w celu usunięcia suchych bądź chorych konarów czy gałęzi, właściwym formowaniu i prześwietlaniu koron drzew, czyszczeniu, profilowaniu i zabezpieczeniu ubytków. Wśród omawianej grupy wymieniać należy umowy dotacji zawarte z: Miastem Łódź, Dworem Kamionacz Usługi Gastronomiczne, Hotelarskie, Katering Katarzyna Jamroziak i Waclaw Jamroziak s.c. oraz Powiatem Piotrkowskim na łączną kwotę 680.092,00 zł. Wsparcie finansowe Funduszu pozwoli na przeprowadzenie prac pielęgnacyjno - zabezpieczających na 1.519 drzewach zlokalizowanych w: pasie drogowym przy drodze krajowej nr 71 w Łodzi, zabytkowym parku w Kamionaczu w gminie Warta oraz zabytkowym parku w Zespole Szkół w Centrum Kształcenia Praktycznego im. W. Witosa w Bujnach. Przykładem prac leczniczo-pielęgnacyjnych przy współfinansowaniu Funduszu są również 2 umowy zawarte z **Miastem Łódź** na łączną kwotę 62.698,00 zł. Przedmiotowe zadania polegały na założeniu 2.072 pułapek feromonowych ograniczających populację szrotówka kasztanowcowiaczka w koronach 1.195 drzew znajdujących się w parkach miejskich, zieleńcach i w pasach drogowych.

5.4.2. Zwiększenie terenów zieleni

W powyższej grupie zadań zawarto z Funduszem w roku sprawozdawczym 11 umów dotacji na łączną kwotę 394.040,00 zł. Odbiorcami pomocy są gminy: Kiernoza, Kocierzew Południowy, Sokolniki, Szczerców oraz Miasto Łódź, Powiat Poddębicki, Powiat Skierniewicki, Gminna Biblioteka Publiczna w Rozprzy oraz Ozorkowska Spółdzielnia Mieszkaniowa. Spośród zadań realizowanych w tej grupie wymieniać należy umowę z Gminą Sokolniki oraz 3 umowy zawarte z Ozorkowską Spółdzielnią Mieszkaniową, które swym zakresem obejmują największą ilość nasadzeń tj. łącznie 133 szt. drzew oraz 13.384 szt. krzewów.

Realizacja zadań przyczyni się do powiększenia terenów zieleni na obszarach zurbanizowanych, tworząc naturalne bariery akustyczne i pyłowe. Nowo nasadzone rośliny wpłyną pozytywnie na stan powietrza – pochłaniając dwutlenek węgla i przyczyniając się do produkcji tlenu, stan wody - zatrzymując i filtrując zanieczyszczenia, zwiększając różnorodność gatunkową zwierząt. Enklawy zieleni zmniejszą uciążliwe oddziaływanie ciągów komunikacyjnych oraz spowodują, że miejsce stanie się bardziej przyjazne dla mieszkańców.

5.4.3. Poprawa warunków bytowych zwierząt

W roku 2017 zawarto 2 umowy dotacji na łączną kwotę 948.780,00 zł z **Miejskim Ogrodem Zoologicznym w Łodzi** Spółka z o.o. Pierwsze zadanie polegało na wybudowaniu nowego pomieszczenia wraz z wybiegami zewnętrznymi jako miejsca rozrodu i przyszłej hodowli kazuarów hełmiastych oraz strusi emu. Poprawa warunków bytowych zwierząt zwiększa szanse na rozmnożenie się zagrożonych wyginieciem w naturze ptaków w niewoli. Realizacja drugiego zadania polega na przystosowaniu wraz z modernizacją budynku stajni i wybiegów do hodowli różnych gatunków ptaków oraz zwierząt kopytnych. Nowy obiekt będzie podzielony na dwie części.

W pierwszej części zaplanowano stworzenie ekspozycji zbliżonej do naturalnego środowiska ptaków zamieszkujących umiarkowaną strefę klimatyczną (bociany czarnodziobe i żurawie białoszyje).

Druga część obiektu ma mieć charakter rancza, a wybiegi wewnętrzne będą przystosowane do hodowli zwierząt kopytnych (świnie cebueńskie, kozy oraz owce). Świnie cebueńskie są zagrożonymi wyginięciem endemitami. Żurawie białoszyje i bociany czarnodziobe to gatunki wysoce zagrożone wymarciem. Zakończenie ww. zadania przewidziane jest na 2018 rok.

5.4.4. Zachowanie bioróżnorodności

W ramach omawianej grupy zadań dotację w wysokości 65.998,00 zł otrzymało Miasto Łódź na utrzymanie siedlisk łąkowych, będących we władaniu Leśnictwa Miejskiego w Zarządzie Zieleni Miejskiej w Łodzi, o łącznej powierzchni 51,70 ha. Wykaszenie siedlisk łąkowych w obszarach źródłiskowych rzeki Łągiewniczanki oraz w dolinie rzeki Bzury umożliwi zachowanie rzadkich i cennych gatunków roślin, unikalnych i różnorodnych zbiorowisk roślinnych oraz podmokłych siedlisk przyrodniczych, utworzonych w obszarach ww. rzek.

5.4.5. Czynna ochrona gatunkowa

Koło Łowieckie nr 4 „Księżak” w Zdunach dzięki wsparciu Funduszu w formie dotacji w kwocie 12.024,00 zł zrealizuje zadanie mające na celu wprowadzenie na stare miejsca bytowania rodzimych kuropatw i zapoczątkowanie sukcesywnego wzrostu stanu liczebności ich populacji. W tym celu zakupiło 334 szt. ptaków. Reintrodukcję wykonano w obwodach łowieckich nr 19 i 33.

5.5. **Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring Środowiska (BN)**

W ramach dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring Środowiska Fundusz wspierał finansowo zadania zakwalifikowane do grup: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, program usuwania azbestu, inwentaryzacja wraz z oceną dendrologiczną i uproszczone plany urządzania lasów, urządzenia wraz z osprzętem i aparaturą, programy wojewódzkie/opracowanie studium, monitoring środowiska, oprogramowanie wraz z licencją, badania naukowe i kształcenie ekologiczne, prace badawcze.

W 2017 roku w ramach przedmiotowej dziedziny Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi zawarł łącznie 34 umowy na kwotę 3.461.827,00 zł.

Tabela nr 22

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring środowiska”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów w 2017 r.[szt.]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]	Kwota wypłacona w 2017 r. [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Dotacja	24	1.794.242,00	1.238.417,00	555.825,00
Przekazanie środków PJB	10	1.667.585,00	1.442.585,00	-
Umowy 2017	34	3.461.827,00	2.681.002,00	555.825,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			1.107.579,06	586.048,93
Razem wypłaty			3.788.581,06	1.141.873,93

5.5.1. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

Fundusz zawarł 5 umów dotacji na łączną kwotę 31.737,00 zł z przeznaczeniem na opracowanie Planów Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) dla gmin: **Rzgów, Ładzice, Regnów, Nowy Kawęczyn, Gminy i Miasta Pajęczno**. Głównym założeniem sporządzenia planów gospodarki niskoemisyjnej przez jednostki samorządu terytorialnego jest osiągnięcie celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, takich jak redukcja emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, a także poprawa jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu (m.in. pyłów, dwutlenku siarki, oraz tlenków azotu).

Gminy, które opracowały PGN będą mogły ubiegać się o dofinansowanie na działania związane z termomodernizacją budynków, wdrażanie Odnawialnych Źródeł Energii oraz działania z zakresu modernizacji transportu publicznego w zakresie zmniejszenia emisji.

5.5.2. Programy usuwania azbestu

W powyższej grupie Fundusz zawarł 4 umowy na opracowanie programów usuwania azbestu lub ich aktualizację z terenów gmin: **Brzeziny, Rzgów, Ręczno, Nowa Brzeźnica** na łączną kwotę **35.060,00 zł**. Sporządzenie przedmiotowych programów umożliwiło gminom przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest znajdujących się na ich terenach. Posiadanie przez gminy powyższych opracowań umożliwi pozyskiwanie w przyszłości środków ze źródeł pozabudżetowych na działania zmierzające do usunięcia wyrobów zawierających azbest.

5.5.3. Inwentaryzacja wraz z oceną dendrologiczną i uproszczone plany urządzania lasów

W zakresie omawianej grupy WFOŚiGW w Łodzi udzielił dofinansowania w formie dotacji 7 jednostkom samorządu terytorialnego: **Gminie Bełchatów, Gminie Czarnocin, Gminie Zadzim, Gminie Biała Rawska, Gminie Zgierz, Powiatowi Łęczyckiemu oraz Powiatowi Opoczyńskiemu**. Łączna kwota udzielonego wsparcia wyniosła 134.774,00 zł. Gmina Bełchatów dzięki wsparciu Funduszu w kwocie 14.750,00 zł opracowała dokumentację niezbędną do przeprowadzenia prac rewaloryzacyjnych parku w Wielopolu. Gmina Czarnocin uzyskując dofinansowanie w kwocie 7.995,00 zł opracowała dokumentację niezbędną do rewaloryzacji parku na terenie Szkoły Podstawowej w Szynczycach. Dzięki wsparciu Funduszu w kwocie 46.000,00 zł Gmina Zadzim wykonała wizualizację koncepcji rewaloryzacji architektoniczno-przestrzennej Zabytkowego Parku. Gmina Biała Rawska sporządziła inwentaryzację drzewostanu zabytkowej alei w miejscowości Białogórne, natomiast Gmina Zgierz opracowała projekt rewaloryzacji oraz dokumentacji niezbędnej do wykonania rewaloryzacji parku zabytkowego w Dzierżanej. Powiat łęczycki i Powiat Opoczyński opracowały uproszczone plany urządzania lasów.

Dzięki realizacji powyższych zadań możliwe było dokonanie inwentaryzacji istniejącej zieleni pod względem planowanych zabiegów pielęgnacyjnych, a także dokonanie w przyszłości rewaloryzacji i odnowienia terenów zieleni. Sporządzenie uproszczonych planów urządzania lasów ułatwia sprawowanie nadzoru nad gospodarką leśną w zakresie ochrony, zagospodarowania, utrzymania i powiększania zasobów leśnych.

5.5.4. Osprzęt, urządzenia i aparatura

W ramach tej grupy zadań zawarto 7 umów z państwowymi jednostkami budżetowymi na kwotę **716.944,00 zł**. **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi** otrzymał dofinansowanie w ramach 6 umów na łączną kwotę 689.344,00 zł na zakup takich urządzeń i aparatury jak m.in: miniaturowa automatyczna stacja pomiaru stężenia pyłu PM10; aspirator dwukanałowy do pobierania próbek powietrza i gazów odlotowych, spektrofotometr UV ViS, mineralizator do przygotowywania próbek wód do oznaczeń fizykochemicznych; aparatura do przygotowywania próbek do oznaczania WWA i substancji priorytetowych w wodach powierzchniowych, stacja oczyszczania wody, mierniki natężenia dźwięku. Państwowa jednostka budżetowa - **Wojewoda Łódzki**, otrzymał wsparcie w wysokości 27.600,00 zł na zakup spektrometru do pomiaru skażeń promieniotwórczych po zdarzeniach radiacyjnych. Urządzenie będzie wykorzystywane przez służby Wojewody Łódzkiego, które we współpracy z Państwowym Wojewódzkim Inspektoratem Sanitarnym w Łodzi zajmują się likwidacją zagrożeń i usuwaniem skutków zdarzenia radiacyjnego w przypadku zagrożenia o zasięgu wojewódzkim.

5.5.5. Programy wojewódzkie

W 2017 roku **Województwo Łódzkie** przy wsparciu Funduszu w kwocie 90.000,00 zł otrzymało dotację na opracowanie sprawozdania z planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego obejmujące okres 3 lat kalendarzowych (2014-2016). Sprawozdanie stanowi m.in. podsumowanie działań prowadzonych w zakresie gospodarki odpadami w województwie łódzkim, analizę stanu gospodarki odpadami oraz realizacji zadań i osiągnięcia założonych celów.

5.5.6. Monitoring środowiska

W zakresie omawianej grupy Fundusz przyznał wsparcie finansowe w ramach 4 umów na łączną kwotę **1.168.966,00 zł**. Państwowa jednostka budżetowa - **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi**, zrealizowała 3 następujące zadania:

- Monitoring środowiska w zakresie określonym w "Wojewódzkim programie monitoringu środowiska" realizowanym w ramach zadań Państwowego Monitoringu Środowiska, w kwocie 810.000,00 zł;
- Przygotowanie i dostawa bieżących krótkoterminowych prognoz zanieczyszczenia powietrza w województwie łódzkim, ze szczególnym uwzględnieniem Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej, Piotrkowa Trybunalskiego, Skierniewic i Sieradza, za okres od 01.10.2017 r. do 30.09.2018 r., w kwocie 9.520,00 zł;
- Uruchomienie dwóch stacji pomiaru pyłu PM10 w ramach realizacji programu Państwowego Monitoringu Środowiska w kwocie 131.121,00 zł.

W zakresie monitoringu środowiska przyznano **Miastu Łódź** dotację w wysokości 218.325,00 zł z przeznaczeniem na sporządzenie aktualizacji mapy akustycznej Miasta Łodzi na lata 2017-2022. Opracowanie scharakteryzuje klimat akustyczny miasta w wymiarze globalnym. Dzięki niemu zlokalizowane zostaną tereny, na których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne oraz podana będzie liczba mieszkańców narażonych na hałas ponadnormatywny. Aktualizacja mapy umożliwi: stworzenie podstaw efektywnego, lokalnego monitoringu środowiska, informowanie mieszkańców o stanie środowiska akustycznego miasta oraz podejmowanie ewentualnych działań naprawczych dla terenów zagrożonych hałasem w oparciu o wiedzę wynikającą z badań.

Fot. 3 Pobornik pyłu PM10 – WIOŚ, Uniejów

5.5.7. Oprogramowanie wraz z licencją

Województwo Łódzkie otrzymało dofinansowanie w kwocie **965.250,00 zł** z przeznaczeniem na zakup licencji i opieki na systemami informatycznymi do zarządzania informacjami środowiskowymi i opłatami za korzystanie ze środowiska, która umożliwi ewidencję, weryfikację i windykację opłat za korzystanie ze środowiska dla poszczególnych komponentów, prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie; wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących zaległości z tytułu ww. opłat.

5.5.8. Badania naukowe i kształcenie ekologiczne

W wyżej wymienionej grupie zadań WFOŚiGW w Łodzi przyznał dofinansowanie w łącznej kwocie 75.660,00 zł na realizację 2 zadań przez **Politechnikę Łódzką**. Pierwsze z nich polega na aktywacji termicznej hydrolizy prostych związków organicznych, czyli przeprowadzeniu badań nad procesem hydrolizy w warunkach wody nadkrytycznej w stosunku do wybranej grupy związków organicznych wchodzących w skład biomasy, zwłaszcza pochodzenia zwierzęcego. Badania zostaną przeprowadzone na modelowych ściekach zawierających różne stężenia pentachlorofenolu. Opracowana metoda będzie metodą niszczenia zanieczyszczeń organicznych, która może przyczynić się do znacznego zminimalizowania negatywnych oddziaływań na organizm ludzki oraz wpłynąć bardzo pozytywnie na poprawę stanu środowiska województwa łódzkiego, poprzez zmniejszenie ilości generowanych odpadów oraz zmniejszenie zapotrzebowania na surowce.

Drugie z zadań dotyczy badań skuteczności chemicznych inhibitorów polichlorowanych dibenzo-p-dioksyn i dibenzofuranów w celu opracowania metody ograniczania emisji dioksyn z procesów termicznych przeznaczonych do wdrożenia w przemyśle. Wyniki planowanych badań pozwolą na określenie zależności pomiędzy budową, a skutecznością redukcji PCDD/Fs substancji, które mogą zostać wykorzystane w charakterze inhibitorów syntezy dioksyn. W chwili obecnej emisja dioksyn limitowana jest jedynie dla spalarni odpadów, biorąc jednak pod uwagę, że zarówno Polska, jak i UE, zobowiązała się do maksymalnej redukcji emisji PCDD/Fs należy oczekiwać, że limity emisji pojawią się również dla innych rodzajów działalności gospodarczej.

5.5.9. Prace badawcze

Fundusz wsparł finansowo realizację 3 zadań w łącznej kwocie 243.436,00 zł. **Gmina Łask** wykonała badania i ekspertyzy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach zadania pn. "Budowa zbiornika wodnego na rzece Pisi" polegające na monitoringu parametrów fizycznych i chemicznych wody ze szczególnym uwzględnieniem analiz związków biogennych, monitoringu skażenia mikrobiologicznego i toksykologicznego oraz skażenia dioksynami, jak również pełnej inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej z uwzględnieniem gatunków chronionych i cennych oraz siedlisk Natura 2000.

Gmina Złoczew przy wsparciu Funduszu dokonała opracowania analizy wykorzystania zasobów geotermalnych Gminy, która stworzy możliwości wykorzystania i zagospodarowania energii geotermalnej w mieście Złoczew. Opracowanie dokumentacji pozwoli w przyszłości na wykonanie odwiertu geotermalnego i będzie elementem niezbędnym do uruchomienia procesu inwestycyjnego związanego z wykorzystaniem i zagospodarowaniem energii geotermalnej.

Natomiast **Miejskie Sieci Ciepłne w Zduńskiej Woli Sp. z o.o.** przeprowadziły analizę wykorzystania zasobów geotermalnych Miasta Zduńska Wola. W wyniku sporządzenia dokumentacji możliwe będzie w przyszłości wykonanie odwiertu geotermalnego dzięki któremu będzie mogła nastąpić wymiana konwencjonalnych źródeł energii w systemie zbiorowego zaopatrzenia w ciepło miasta Zduńska Wola, co w znaczny sposób ograniczy emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Opracowanie przedmiotowej analizy jest warunkiem koniecznym do ubiegania się o pomoc ze strony NFOŚiGW na wykonanie wyżej wymienionych prac.

5.6. Edukacja Ekologiczna

Edukacja ekologiczna to koncepcja kształcenia i wychowywania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego. Pogarszający się stan środowiska wymusza działania w zakresie szeroko rozumianej edukacji ekologicznej wszystkich grup społecznych. Odpowiadając na te potrzeby społeczne oraz zgodnie z własną misją w roku 2017 WFOŚiGW w Łodzi przekazywał środki państwowym jednostkom budżetowym oraz udzielał dotacji z zakresu edukacji ekologicznej. Wszelkie działania z tym związane mają na celu zwiększenie wrażliwości oraz świadomości ekologicznej zarówno wśród dzieci, młodzieży jak i dorosłych. W 2017 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w zakresie opisywanej dziedziny zawarł 242 umowy. Dofinansowanie udzielane było w ramach ogłaszanych przez Fundusz konkursów oraz w trybie ciągłym.

Tabela nr 23
„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Edukacja ekologiczna”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów w 2017 r. [szt.]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]	Kwota wypłacona w 2017 r. [zł]	*Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Dotacja ogółem	238	7.808.947,72	3.932.985,94	3.813.025,90
Przekazanie środków PJB	4	254.771,00	254.771,00	0,00
Umowy 2017	242	8.063.718,72	4.187.756,94	3.813.025,90
Umowy zawarte w latach ubiegłych			3.052.131,86	0,00
Razem wypłaty 2017 r.			7.239.888,80	3.813.025,90

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

Przyznane dotacje umożliwiły Beneficjentom różnego rodzaju działania ekologiczne: imprezy dla dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnych o charakterze ekologicznym, zajęcia ekologiczne prowadzone w ramach lekcji związanych z ochroną środowiska, organizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, wycieczek do miejsc cennych przyrodniczo, szkolenia, konferencje, seminaria, pokazy mody, festiwale, festyny i pikniki.

Edukacja ekologiczna realizowana była również poprzez wydawanie różnego rodzaju materiałów np. folderów, ulotek, map, plakatów, książek, albumów oraz produkcję i emisję filmów, a także audycji radiowych. Fundusz dofinansowywał także zakup pomocy dydaktycznych w celu wyposażenia pracowni szkolnych i materiały niezbędne do realizacji programów edukacji ekologicznej.

Wnioski o dofinansowanie z dziedziny Edukacja Ekologiczna w roku 2017 były rozpatrywane w trybie konkursowym. W trybie ciągłym wnioski mogły składać państwowe jednostki budżetowe oraz jednostki samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego.

W 2017 roku ogłoszono następujące konkursy:

– **„Nasza Eko-pracownia” - VI edycja**

Celem konkursu było wyłonienie i dofinansowanie najlepszych projektów dotyczących utworzenia szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych wraz z programem edukacyjnym opartym na ich wykorzystaniu. W ramach konkursu dofinansowane zostały projekty, które w znaczny sposób wpłynęły na polepszenie warunków nauczania m.in. poprzez odpowiednie wyposażenie w niezbędne pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne, meble szkolne oraz gabloty ekspozycyjne, sprzęt audio – video. Dokonano również modernizacji pomieszczeń i oświetlenia oraz zakupu roślin. Na ich utworzenie zostało zawartych 50 umów na łączną kwotę 1.564.030,00 zł. Konkurs skierowany był do szkół i ich zespołów: szkół podstawowych, szkół ponadgimnazjalnych oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych z terenu województwa łódzkiego, które nie otrzymały dofinansowania na utworzenie ekopracowni w poprzednich latach w ramach Konkursu.

– **„Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach” - IV edycja konkursu**

Konkurs skierowany był do publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych z terenu województwa łódzkiego. Celem konkursu było podniesienie poziomu świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży nt. zagrożeń związanych z emisją pyłów i szkodliwych gazów dla środowiska w roku szkolnym 2017/2018 poprzez dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w ramach dotacji. Fundusz zawarł 126 umów na łączną kwotę 1.999.367,00 zł.

– **„Edukacja ekologiczna mieszkańców województwa łódzkiego” - III edycja konkursu**

Przeprowadzony konkurs polegał na wyłonieniu i finansowym wsparciu w formie dotacji ze środków Funduszu, najlepszych projektów na realizację pozaszkolnej edukacji ekologicznej skierowanej do dzieci, młodzieży i dorosłych z województwa łódzkiego poprzez rozwiązania konkretnych problemów ekologicznych występujących lokalnie/regionalnie. Projekty edukacyjne dotyczyły następujących obszarów priorytetowych:

- 1) zagrożenia związane z emisją pyłów i szkodliwych gazów dla środowiska;
- 2) zrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki ochrony wód i gospodarki wodnej;
- 3) racjonalizacji gospodarki odpadami i zapobieganie ich powstawaniu;
- 4) ochrony bioróżnorodności i funkcji ekosystemów, z uwzględnieniem promocji walorów przyrodniczych województwa łódzkiego.

Fundusz zawarł 52 umowy na kwotę 3.559.885,00 zł.

W roku 2017 w trybie ciągłym Fundusz zawarł 10 umów na łączną kwotę 685.665,72 zł. Dofinansowanie otrzymały m.in. projekty:

- „Edukacja ekologiczna dla każdego - przygotowanie i druk materiałów edukacyjnych Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego” realizowany przez Województwo Łódzkie;
- „Kolorowa Lokomotywa Na Zielonym Szlaku 2017 - projekt ekologiczno-artystyczny dla dzieci z województwa łódzkiego” realizowany przez Łódzki Dom Kultury.

Ponadto Fundusz zawarł 4 umowy z państwowymi jednostkami budżetowymi na łączną kwotę 254.771,00 zł. Dofinansowanie w 2017 roku otrzymały m.in. projekty:

- „Społeczna kampania edukacyjno-informacyjna pn. "Ale Czad!"" realizowana przez Komendę Wojewódzką PSP w Łodzi;
- Przygotowanie materiałów i wydanie publikacji "Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2016 r." realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi;

- „W rytmie ekologii” - utworzenie pracowni edukacji ekologicznej w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II st. im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi dla gimnazjum i liceum” realizowany przez Ogólnokształcąca Szkołę Muzyczną I i II stopnia im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi.

Podsumowując uzyskane efekty ekologiczne i rzeczowe w roku sprawozdawczym, z umów zawartych w roku 2017 i umów zawartych w latach ubiegłych, należy stwierdzić, że dzięki pomocy finansowej Funduszu, w programach edukacji ekologicznej bezpośrednio uczestniczyło ponad **milion osób**. Zorganizowano ponad **1.000 wycieczek i warsztatów terenowych** dla dzieci i młodzieży, oraz **ponad 650 konkursów**. Fundusz dofinansował uczestnictwo beneficjentów w ponad **1.700 konferencjach, seminariach i szkoleniach**. Dzięki wsparciu Funduszu powstało **50 ekopracowni** szkolnych w całym województwie łódzkim.

5.7. Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska

W ramach dziedziny Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska, Fundusz w 2017 r. wspierał finansowo zadania, które zostały zakwalifikowane do dwóch grup: nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (usuwanie skutków działań żywiołów i poważnych awarii) oraz innych zadań. W roku sprawozdawczym Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska zawarł 92 umowy na łączną kwotę 15.983.405,00 zł.

Tabela nr 24

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów w 2017 r. [szt.]	Kwota zawartych umów w 2017 r. [zł]	Kwota wypłacona w 2017 r. [zł]	*Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	14	5.149.242,00	2.913.799,00	2.235.443,00
Dotacja	75	10.107.561,00	8.534.892,95	1.571.626,00
Przekazanie środków PJB	3	726.602,00	726.602,00	-
Umowy 2017	92	15.983.405,00	12.175.293,95	3.807.069,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			2.808.780,40	530.000,00
Razem wypłaty 2017 r.			14.984.074,35	4.337.069,00

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

5.7.1. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (usuwanie skutków działań żywiołów i poważnych awarii)

W powyższej grupie zadań zawarto 75 umów na łączną kwotę 10.407.561,00 zł. Założeniem opisanych poniżej zadań było wyposażenie służb kierujących i biorących czynny udział w akcjach ratowniczych na terenie województwa łódzkiego w sprzęt ratownictwa techniczno-drogowo-ekologicznego, w tym w pojazdy ratownicze, gaśnicze oraz inne. Efektem realizacji powyższych inwestycji będzie zwiększona gotowość operacyjna jednostek w celu skutecznego zapobiegania i likwidacji poważnych awarii, pożarów, gwałtownych opadów oraz powodzi.

W ramach tej grupy zadań zawarto 46 umów na łączną kwotę 9.767.257,00 zł z przeznaczeniem na zakup 46 samochodów ratowniczo-gaśniczych wraz z wyposażeniem. Wsparcie finansowe przyznano jednostkom Ochotniczej Straży Pożarnej w: Psarach Starych, Ruści, Żytowicach, Przygłowie, Sędziejowicach, Pawlikowicach, Czerniewicach, Działoszynie, Wartkowicach, Lutomiersku, Godzianowie, Słomkowie Dużym, Kościerzynie, Tubądzinie, Wolborzu, Mokrsku, Dobryszycach, Rąbieniu, Strzałkowie, Bocheniu, Tuszynie, Widawie, Wrocynach, Sadkowicach, Błędowie, Przyłęku Dużym, Wielgomłynach, Czernicach, Smardzewicach, Wiciu, Jeruzalu, Złakowie Kościelnym, Czestkowie. Beneficjentami były także gminy: Brójce, Bolimów, Kleszczów (w ramach 2 umów), Kluki, Nowosolna, Andrespol, Koluszki, Biała, a także Powiat Łaski, Miasto Łódź (w ramach 2 umów) oraz Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.

Wskazane powyżej OSP w Smardzewicach przy wsparciu finansowym Funduszu w wysokości 230.000,00 zł zakupiło specjalny samochód ratowniczo-gaśniczy wyposażony m.in. w zbiornik o poj. 5000l oraz linię szybkiego natarcia o długości 60m, który umożliwi lepsze przygotowanie Jednostki do udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska, a także innych klęsk i zdarzeń.

OSP w Wartkowicach zakupiła ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy marki Scania z napędem 4x4 przy wsparciu Funduszu na poziomie 300.000,00 zł. Inwestycja przyczyni się do zapobiegania klęsk żywiołowych i skutecznego reagowania w przypadku zdarzeń zagrażających środowisku naturalnemu.

Zwiększy się również bezpieczeństwo lokalnej społeczności oraz osób korzystających z przebiegającej przez Powiat Poddębicki autostrady A2, drogi wojewódzkiej nr 703 łączącej Poddębice z Łęczycą i nr 469 łączącej Uniejów z Ozorkowem.

Państwowa Jednostka Budżetowa - Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi uzyskała wsparcie Funduszu w kwocie 400.000,00 zł na zakup średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego, co przyczyni się do lepszego przygotowania do udziału w akcjach ratowniczych polegających na usuwaniu skutków wypadków komunikacyjnych, likwidacji pożarów, szkód powstałych w wyniku żywiołów takich jak: trąby powietrzne, nawałnice, wichury, powódzie, podtopienia, oraz katastrofy budowlane, techniczne i infrastruktury komunalnej.

WFOŚiGW w Łodzi zawarł 28 umów na łączną kwotę 633.654,00 zł przeznaczonych na doposażenie i podwyższenie gotowości bojowej jednostek oraz zwiększenie bezpieczeństwa lokalnej społeczności poprzez zakupienie motopomp, zestawów narzędzi hydraulicznych, agregatów hydraulicznych, łodzi patrolowo-ratunkowej oraz modernizację samochodu. Wsparcie otrzymały jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w: Grzeszynie, Brodni, Radwanie, Makowie, Dzierzgowie, Dzierzkowicach, Dobrzelowie, Jasieninie, Kobierzycu, Wodzieradach, Wąglanach, Złoczewie, Zduńskowolskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, oraz gminy: Mniszków (w ramach 2 umów), Konstantynów Łódzki, Bełchatów, Poświętne, Sławno, Grabica, Łubnice, Tuszyn, Sokolniki, Biała Rawska (w ramach 2 umów), Rzeczyca, jak również Powiat Kutnowski i Województwo Łódzkie.

W ramach tego typu zadań Fundusz zawarł także umowę dotacji na kwotę 52.000,00 zł ze Zduńskowolskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym na zakup łodzi patrolowo-ratunkowej. Dzięki doposażeniu jednostki możliwe będzie usuwanie skutków awarii oraz monitorowanie zagrożeń na zbiorniku retencyjnym Jeziorsko, a także podniesienie poziomu bezpieczeństwa osób korzystających z kąpielisk.

W powyższej grupie zadań Gminę Grabica dofinansowano kwotą 6.650,00 zł z przeznaczeniem na usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy, przez którą przeszedł huragan w dniu 10 sierpnia 2017 r.

5.7.2. Inne zadania

Przedmiotowa dziedzina zadań obejmuje różnorodny rodzaj przedsięwzięć polegających na finansowym wsparciu zakupów m.in. pojazdów, maszyn, urządzeń i specjalistycznych sprzętów przyczyniających się do poprawy stanu środowiska.

W ramach innych zadań ochrony środowiska w 2017 r. zostało zawartych 17 umów na łączną kwotę 5.575.844,00 zł z przeznaczeniem na zakup: ciągników rolniczych wraz z osprzętem do utrzymania terenów zielonych w ciągach dróg oraz prac konserwacyjnych na sieciach wodociągowych (Gminy: Czarnocin, Brąszewice, Wróblew, Łanięta, Bielawy, Witonia, Powiat Sieradzki, Zakład Wodociągów i Kanalizacji „Wod-Kan” Sp. z o.o. z siedzibą w Mokrej Prawej), koparko-ładowarki do utrzymania rowów (Gmina Żarnów), ładowarki teleskopowej o ładowania osadu (Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Brzezinach), pojazdu do konserwacji i utrzymania sieci kanalizacyjnych (Koluszkowskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.), dwóch samochodów specjalistycznych na potrzeby prowadzenia badań oraz monitoringu środowiska (Województwo Łódzkie). Beneficjentem dwóch umów w tej grupie zadań był także Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi.

Gminie Bielawy przyznano pożyczkę w wysokości 200.943,00 zł z przeznaczeniem na zakup ciągnika wraz ze sprzętem na potrzeby bieżącego utrzymania oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnej i zieleni na terenie gminy. Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Brzezinach w ramach otrzymanej pożyczki w wysokości 180.000,00 zł zakupił ładowarkę teleskopową do ładowania osadu na oczyszczalni ścieków w Brzezinach, co usprawni pracę na oczyszczalni związaną z załadunkiem odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego oczyszczania ścieków.

WFOŚiGW w Łodzi zawarł 2 umowy z państwową jednostką budżetową – Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Łodzi na łączną kwotę 326.602,00 zł. Pierwsze z zadań obejmowało zakup mebli specjalistycznych do Laboratorium WIOŚ w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim. Zakupiono dygestoria chemiczne, laboratoryjny stół wyspowy oraz laboratoryjne stoły przyściennne. Wymiana mebli zapewni wykonywanie przez laboratorium badań poszczególnych komponentów środowiska na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska oraz dla potrzeb kontroli podmiotów korzystających ze środowiska zgodnie z wymaganiami dobrej praktyki laboratoryjnej, referencyjnych metod badawczych oraz zasad BHP.

Drugie zadanie polegało na doposażeniu Jednostki w specjalistyczne pojazdy wyposażone w dymomierze, które wykorzystywane będą do przeprowadzania kontroli pojazdów pod kątem wymagań ochrony środowiska, co będzie miało na celu wyeliminowanie niesprawnych pojazdów emitujących nadmierną ilość zanieczyszczeń. Geotermia Poddębice Sp. z o.o. zrealizowała zadanie polegające na budowie zbiornika do schładzania wód termalnych, co zapewni ciągłość procesu technologicznego wytwarzania ciepła z energii geotermalnej oraz pozwoli zwiększyć dostawy ciepła dla miasta Poddębice.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sieradzu w ramach dwóch umów pożyczek zrealizowało zadania polegające na modernizacji układu sterowania oraz układu zasilania silników głównych dla zespołu dmuchaw powietrza natleniającego na Oczyszczalni Ścieków w Dzigorzewie oraz modernizacji Stacji Uzdatniania Wody w Sieradzu - stacji transformatorowej.

6 UMORZENIA POŻYCZEK

W roku sprawozdawczym do Funduszu wpłynęło 98 wniosków o częściowe umorzenie pożyczek, z czego:

- 4 wnioski zostaną rozpatrzone w 2018 r.;
- 7 wniosków nie uzyskało pozytywnej oceny formalnej lub merytorycznej;
- w 6 przypadkach złożono rezygnację.

Ponadto rozpatrzone 9 wniosków złożonych w 2016 r.

W 2017 r. pozytywnie rozpatrzone 90 wniosków. Decyzje w sprawie umorzenia podejmowane były przez:

- Radę Nadzorczą, która dokonała umorzenia 25 pożyczek na łączną kwotę 10.709.445,34 zł;
- Zarząd Funduszu, który dokonał umorzenia 65 pożyczek na łączną kwotę 6.443.299,52 zł.

Z tego:

- kwota umorzonych pożyczek jednostkom samorządu terytorialnego wyniosła 6.506.429,50 zł;
- kwota umorzonych pożyczek podmiotom z sektora finansów publicznych wyniosła 105.184,20 zł;
- kwota umorzonych pożyczek podmiotom poza sektorem publicznym wyniosła 10.541.131,16 zł.

Zgodnie z „Zasadami udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW w Łodzi...” i wnioskami beneficjentów umorzono: 6.445.803,61 zł – bez wskazywania przeznaczenia (40 umów) i 10.706.941,25 zł – ze wskazaniem przeznaczenia (50 umów).

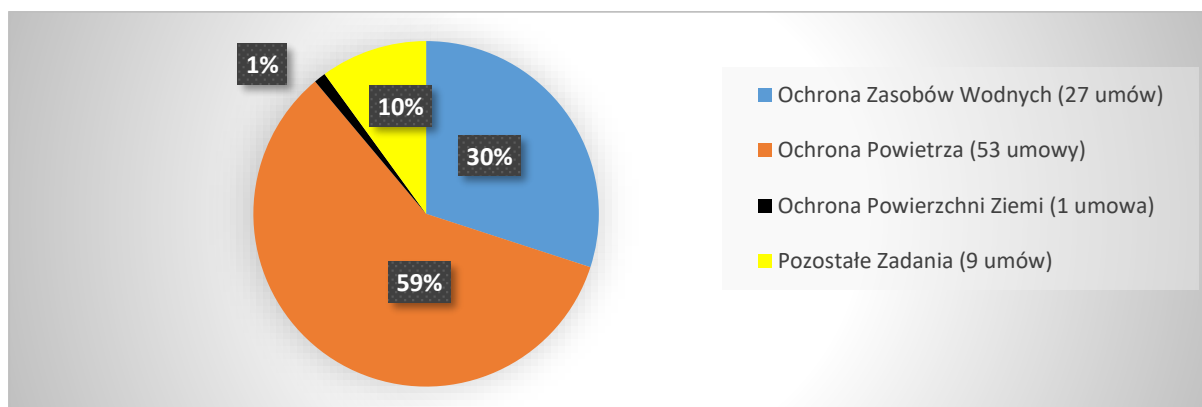
Tabela nr 25

„Zestawienie umorzonych pożyczek przez WFOŚiGW w Łodzi w 2017 r.
w podziale na dziedziny ochrony środowiska”

Dziedzina	Ilość umów	Kwota udzielonej pożyczki [zł]	Kwota umorzona [zł]	Średni procent umorzonej pożyczki [%]
Ochrona Zasobów Wodnych	27	14.819.322,11	5.786.052,37	39,04
Ochrona Powietrza	53	32.059.359,78	9.842.580,82	30,70
Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi	1	281.000,00	97.366,50	34,65
Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska	9	3.576.523,40	1.426.745,17	39,89
Razem:	90	50.736.205,29	17.152.744,86	33,81

Wykres nr 2

„Umorzenia w podziale na dziedziny ochrony środowiska”

7 REALIZACJA DOTACJI W FORMIE DOPŁAT DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH

W roku 2017 w ramach dopłat do oprocentowania kredytów bankowych nie wpłynął do Funduszu żaden wniosek.

Natomiast w ramach umów zawartych w latach poprzednich w formie dopłat do oprocentowania wypłacono środki w wysokości **1.693.861,91 zł**. Planowana kwota do wypłaty w kolejnych latach z tytułu ww. umów wynosi 11.738.962,15 zł.

8 NAGRODY ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ INNE WYDAKI DOTACYJNE

8.1 Nagrody

W 2017 r. ogłoszono następujące konkursy o nagrodę Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi: IV edycja Konkursu „EkoAktywni” oraz IV edycja Konkursu „Ekologiczny magister i doktor”.

8.1.1 IV edycja Konkursu „EkoAktywni”

Celem konkursu było nagrodzenie organizacji pozarządowych i osób fizycznych za działalność na rzecz ochrony środowiska na terenie województwa łódzkiego. Łącznie w konkursie na nagrody rozdysponowano **23.000,00 zł**.

Konkurs ogłoszony był w następujących kategoriach:

- organizacja pozarządowa;
- osoba fizyczna, w podkategoriach:
 - ochrona siedlisk przyrodniczych;
 - edukacja ekologiczna.

Do Konkursu można było zgłaszać:

- organizacje pozarządowe prowadzące działalność proekologiczną oraz uzyskujące efekty ekologiczne co najmniej na terenie województwa łódzkiego, realizujące projekty i programy m.in. z zakresu edukacji ekologicznej, ochrony przyrody, zrównoważonego rozwoju, profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży, aktywizujące społeczność lokalną, kreujące liderów;
- osoby fizyczne podejmujące działania prowadzone na terenie województwa łódzkiego w dwóch podkategoriach: ochrona siedlisk przyrodniczych i edukacja ekologiczna.

Fot. 4 Wręczenie nagrody w ramach Konkursu „EkoAktywni” w kategorii Ochrona Siedlisk Przyrodniczych

Zdobywcy nagród w kategorii „organizacja pozarządowa”:

- Nagroda I stopnia - nie przyznano;
- Nagroda II stopnia w wysokości 5 000,00 zł – **Stowarzyszenie Mamy Wielkie Serca**;
- Nagroda II stopnia w wysokości 5 000,00 zł – **Towarzystwo Przyrodników Ziemi Łódzkiej**.

W ramach kategorii „osoba fizyczna – ochrona siedlisk przyrodniczych” przyznano:

- Nagrodę I stopnia w wysokości 5 000,00 zł;
- o Nagrodę II stopnia w wysokości 3 000,00 zł.

W ramach **podkategorii edukacja ekologiczna** przyznano jedną Nagrodę I stopnia w kwocie 5.000,00 zł.

8.1.2 IV edycja Konkursu „Ekologiczny magister i doktor”

Celem konkursu było wyłonienie najlepszych, pod względem naukowym i praktycznym, prac magisterskich i rozpraw doktorskich z dziedziny ochrony środowiska oraz nagrodzenie ich autorów.

Do Konkursu mogli przystąpić absolwenci, którzy obronili pracę magisterską lub doktorską w roku akademickim 2016/2017, w szkołach wyższych mających siedzibę na terenie województwa łódzkiego.

Konkurs ogłaszany został w następujących podkategoriach:

- o **Ekologiczny magister:**
 - Nauki ekonomiczno-społeczne;
 - Nauki przyrodnicze;
 - Nauki techniczne;
 - Nauki prawnicze
- o **Ekologiczny doktor**

Łączna pula środków rozdysponowanych w ramach konkursu wyniosła **55.000,00 zł**. Nagrodzono autorów 3 rozpraw doktorskich i 5 prac magisterskich.

Prace nagrodzone w kategorii „**Ekologiczny doktor**” – wysokość nagrody 10.000,00 zł.:

- „Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych na przykładzie małych elektrowni wodnych w województwie łódzkim w świetle teorii kosztów transakcyjnych”;
- „Metoda analizy numerycznej wpływu geometrii toczącego się koła na opory aerodynamiczne samochodu osobowego”;
- „Ozonowany olej roślinny w procesie bioremediacji środowisk naturalnych zanieczyszczonych olejem napędowym”.

Fot. 5 Wręczenie nagrody w kategorii Ekologiczny Magister

Prace nagrodzone w kategorii „**Ekologiczny magister**” – wysokość nagrody 5.000,00 zł:

- "Łódzka Woda Najlepsza" w preparatach kosmetycznych”;
- „Badanie produkcji biogazu z przeterminowanej żywności mrożonej”;
- „Harmoniczna realizacja modelu Greitza'a”;
- „Optymalizacja metody ekstrakcji hormonów steroidowych z matrycy wodnej”;
- „Kiełkowanie nasion sasanki wiosennej Pulsatilla vernalis (L.) Mill. w warunkach ex situ”.

8.2 Inne wydatki dotacyjne

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2017 r. w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów pod wodami powierzchniowymi, płynącymi, jezior oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne, będących własnością Skarbu Państwa, Fundusz przekazał gminom **Wolbórz, Tomaszów Mazowiecki, Pęczniew i Warta** łączną kwotę **9.976,00 zł**.

8.3 Przelewy Redystrybucyjne

Na podstawie Ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz o opłacie produktowej, Fundusz przekazał 98 jednostkom samorządu terytorialnego oraz ich związkowi łączną kwotę **113.564,43 zł** ze środków pochodzących z opłat produktowych za opakowania.

III. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 - Wdrażanie I i II osi POIiŚ

Jednym z obszarów działalności WFOŚiGW w Łodzi jest realizacja zadań związanych z pełnieniem roli Instytucji Wdrażającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Funkcja ta została powierzona Funduszowi na mocy Porozumienia z Ministrem Środowiska zawartego 25 czerwca 2007 r. (z późn. zm.). Podpisane Porozumienie służy realizacji osi priorytetowych: I „Gospodarka wodno-ściekowa” oraz II „Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi”, dla projektów o wartości poniżej 25 milionów euro.

Wartość całkowita zrealizowanych projektów wyniosła na koniec 2017 r. prawie 425 mln zł, w tym dofinansowanie z Unii Europejskiej stanowiło blisko 245 mln zł. Z 21 wdrażanych projektów 19 zostało zakończonych, natomiast 2 pozostałe znajdują się w końcowej fazie rozliczania. Według stanu na koniec 2017 r. w ramach projektów POIiŚ 2007-2013, podłączonych zostało 33 977 RLM (Równoważna Liczba Mieszkańców – wskaźnik dla użytkowników instytucjonalnych oraz indywidualnych, wyliczony na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Zgodnie z podpisanym w dniu 25 listopada 2015 r. Porozumieniem w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w zakresie osi priorytetowej II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej powierzył Wojewódzkiemu Funduszowi realizację następującego zakresu działań:

- przygotowanie i przeprowadzanie warsztatów dla wnioskodawców;
- wsparcie wnioskodawców w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie;
- kontroli na miejscu realizacji projektów.

Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego i mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

Najważniejsze działania realizowane w ramach tego Projektu to stworzenie ogólnopolskiej sieci wsparcia doradczego związanego m.in. z przygotowaniem, monitorowaniem i weryfikacją Planów Gospodarki Niskoemisyjnej oraz wspieraniem inwestycji w zakresie efektywności energetycznej, OZE oraz związanych z poprawą jakości powietrza. W ramach przedmiotowego projektu w WFOŚiGW w Łodzi funkcjonuje 4 Doradców Energetycznych. Zadania Doradców wykonywane w 2017 r. koncentrowały się w głównie mierze na wsparciu JST w zakresie przygotowania, weryfikacji i wdrożenia Planów Gospodarki Niskoemisyjnej oraz prowadzeniu spotkań informacyjnych/edukacyjnych dla JST oraz dla ogółu mieszkańców. Doradcy udzielali także indywidualnych konsultacji w zakresie przygotowania i wdrożenia inwestycji w obszarze efektywności energetycznej, OZE oraz gospodarki niskoemisyjnej.

Ogółem w 2017 r. Doradcy WFOŚiGW w Łodzi udzielili 219 konsultacji (w tym konsultacje PGN). Weryfikowane były Plany Gospodarki Niskoemisyjnej oraz aktualizacje Planów. Doradcy brali udział w spotkaniach, konferencjach i seminariach, targach organizowanych na terenie województwa. W spotkaniach informacyjnych organizowanych z udziałem doradców udział wzięto łącznie blisko 2.000 osób. W wyniku powyższych działań wsparciem doradczym (umożliwiającym uzyskanie dofinansowania) objęto 30 inwestycji realizowanych przez Beneficjentów z terenu województwa łódzkiego. Ponadto Doradcy zorganizowali pilotażowe szkolenie dla pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej. Przeszkolono 31 osób.

Koszty kwalifikowane w ramach ww. projektu są w 100% refundowane z POIiŚ 2014-2020.

IV. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2017 r. kontrolowane były zadania dofinansowywane ze środków Funduszu w formie pożyczek dotacji, w tym na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych, przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym oraz zadania realizowane ze środków pochodzących z częściowego umorzenia pożyczek. Kontrole dokonywane były na każdym z etapów związanych z udzielaniem, realizacją i rozliczaniem przyznanego dofinansowania tj. na etapie:

- złożenia wniosku;
- realizacji umowy;
- po zakończeniu realizacji zadania;
- w okresie trwałości zadania.

Kontrole wykonywane były przez pracowników Funduszu zarówno w siedzibach Wnioskodawców i Beneficjentów, jak i też w miejscach realizacji zadań.

W 2017 roku Fundusz przeprowadził **1.248** kontroli zadań. Celem przeprowadzonych kontroli było sprawdzenie:

- rzeczywistego stanu przygotowania zadania do realizacji i możliwości jego dofinansowania ze środków Funduszu;
- zgodności ilościowej i jakościowej realizowanej inwestycji z dokumentacją techniczną oraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym;
- umieszczenia informacji o dofinansowaniu zadania ze środków Funduszu, zgodnie z zapisami umowy;
- zgodności kosztów realizacji zadania określonych w umowie z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz ze stanem faktycznym i z protokołami odbioru robót lub dostaw;
- zachowania przez Beneficjentów utrzymania trwałości zadania.

Tabela nr 26

„Ilość przeprowadzonych kontroli w podziale na dziedziny oraz rodzaje kontrolowanych zadań”

Dziedzina	Ilość kontroli [szt.]
Ochrona Powietrza	260
Ochrona Zasobów Wodnych	144
Ochrona Przyrody i Krajobrazu	98
Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi	480
Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring Środowiska	14
Edukacja Ekologiczna	69
Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska	99
Rodzaj kontrolowanego zadania	1.164
Wnioski o częściowe umorzenie	62
Wykorzystanie środków z częściowego umorzenia	22
Razem wszystkie kontrole przeprowadzone w 2017 roku	1.248

Protokoły z przeprowadzonych kontroli zawierały uwagi i zalecenia pokontrolne na następujących etapach:

- złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania – w 200 przypadkach;
- realizacji umowy – w 103 przypadkach;
- złożenia wniosku o częściowe umorzenie pożyczki – w 24 przypadkach;
- wykorzystania środków pochodzących z częściowych umorzeń pożyczek – w 1 przypadku;
- w okresie trwałości zadania – w 8 przypadkach.

Najczęściej ujawnianymi uchybieniami były m.in. nieprawidłowe ustalanie przez Wnioskodawców/Beneficjentów kwalifikacji kosztów, rozbieżności pomiędzy zakresem rzeczowym wskazywanym w dokumentacji w Funduszu, a faktycznym jego wykonaniem, nieumieszczenia przez Beneficjentów informacji o współfinansowaniu zadania ze środków WFOŚiGW w Łodzi, niezachowanie przez Beneficjentów trwałości zadania.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 w roku 2017 przeprowadzono kontrole nw. projektów:

- **„Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej Miasta Konstanczyna Łódzkiego (faza II)”**, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-142/09-00 realizowaną przez Przedsiębiorstwo Komunalne Gminy Konstanczyna Łódzki Sp. z o.o.
- **„Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Brzeziny”**, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-102/09-00 realizowaną przez Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Brzeziny.

Ustalenia z kontroli wykazały drobne uchybienia. WFOŚiGW w Łodzi na podstawie niniejszych ustaleń wydał zalecenia pokontrolne, w których zobowiązał Beneficjentów do podjęcia działań naprawczych. Wszystkie zalecenia zostały wdrożone.

W ramach zawartego w dniu 04.09.2013 *Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji* zawartego pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, a Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zostały przeprowadzone kontrole dla nw. projektów:

- „Program zarządzania energią w budynkach użyteczności publicznej powiatu Zduńskowolskiego – etap I; Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół, Bursy Szkolnej i Szkolnego Schroniska Młodzieżowego Nr 2 oraz budynku przy ul. Getta Żydowskiego 4”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr 903/2012/Wn-05/OA-TR-ZI/D realizowaną przez Powiat Zduńskowolski;
- „Uporządkowanie gospodarki ciepłej budynków Klasztoru Sióstr Karmelitanek Bosych w Łodzi”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr 925/2012/Wn-05/OA-TR-ZI/D realizowaną przez Klasztor Sióstr Karmelitanek Bosych w Łodzi;
- „Termomodernizacja Budynku rektoratu Uniwersytetu Łódzkiego w Łodzi przy ul. Narutowicza 68”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr 244/2013/Wn-05/OA-TR-ZI/D realizowaną przez Uniwersytet Łódzki.

V. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA

W 2017 r. w Funduszu prowadzono działalność promocyjną na podstawie „Strategii działania WFOŚiGW w Łodzi na lata 2017-2020. Działalność Funduszu promowano podczas:

- MIXERA Regionalnego;
- Targów Efektywności Energetycznej i Odnawialnych Źródeł Energii;
- Forów Ekspertkich organizowanych w siedzibie Funduszu.

Fora Ekspertkie

W 2017 r. zorganizowano V Forum Ekspertkie, które dedykowano przedstawicielom JST zajmującym się racjonalizacją gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzeniem instalacji RIPOK oraz firmom branżowym. Forum miało na celu promowanie nowych rozwiązań w dziedzinie ochrony środowiska. Podczas spotkania celem nadrzędnym było zacieśnienie współpracy i wymiana doświadczeń. Spotkanie było kontynuacją Forów Ekspertkich zapoczątkowanych w 2016 r.

Ponadto, Fundusz prowadził także inne działania promocyjne poprzez: stronę internetową www.zainwestujwekologie.pl oraz profil WFOŚiGW w Łodzi na portalu społecznościowym Facebook, który polubiło ponad 900 osób.

Podsumowaniem działań promocyjnych było uroczyste zakończenie konkursów organizowanych przez WFOŚiGW w Łodzi w 2017 r., które odbyło się w dniu 15 grudnia 2017 r. w siedzibie Funduszu. Podczas spotkania zostały podsumowane Konkursy: IV edycja Konkursu „EkoAktywni”, IV edycja Konkursu „Ekologiczny magister i doktor”. Laureaci zostali uhonorowani nagrodami pieniężnymi w ogólnej kwocie 78 000,00 zł.

Edukacja ekologiczna w siedzibie Funduszu

W 2017 r. WFOŚiGW w Łodzi kontynuował w swojej siedzibie edukację ekologiczną poprzez prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży z województwa łódzkiego. Dzieci i młodzież miały możliwość zobaczyć jak w praktyce funkcjonuje budownictwo energooszczędne. W zajęciach dostosowanych do odpowiednich poziomów nauczania uczestniczyły dzieci i młodzież ze wszystkich typów szkół i placówek przedszkolnych województwa.

Fot. Nr Zajęcia edukacyjne w siedzibie Funduszu przy ul. Dubois 118

Tabela Nr 27

„Zestawienie zajęć w pracowni edukacji ekologicznej w WFOŚiGW w Łodzi w 2017 r.”

Typ placówki	Ilość grup [szt.]	Liczba dzieci i młodzieży [osób]	Liczba opiekunów [osób]	Łączna liczba [osób]
Przedszkole	8	164	25	189
Szkoła podstawowa	30	660	74	734
Gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne	6	164	14	178
Razem	44	988	113	1.101

Patronat Zarządu

WFOŚiGW w Łodzi obejmował Patronatem Honorowym w 2017 r. szereg wydarzeń o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim, a także wspierał przedsięwzięcia o zasięgu gminnym, powiatowym i lokalnym. Poprzez Patronat, Zarząd Funduszu chciał wyróżnić przedsięwzięcia o szczególnym charakterze, promować zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz wzmacniać wizerunek WFOŚiGW w Łodzi jako lidera w zakresie ochrony środowiska na terenie województwa.

Patronatem Honorowym Zarządu WFOŚiGW w Łodzi w 2017 r. objęto np.:

- Konkurs ekologiczny dla placówek przedszkolnych "Razem dbamy o środowisko";
- Konkurs Powiatowy "Lew Kutnowski - III edycja";

- X edycja Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego "W przyjaźni z przyrodą - Z biegiem Wisły";
- XVII Międzynarodowy Festiwal Filmów Przyrodniczych im. Wł. Puchalskiego;
- IX Festiwal Nauki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Skierniewicach "Różnorodność dla przyszłości";
- II Rozprzański Rajd Ekologiczny - "SMOGOŻERCY".

Działalność promocyjna Funduszu w 2017 r. wpłynęła niewątpliwie na wzrost zainteresowania zakresem możliwości finansowania przez Fundusz różnego rodzaju inwestycji na terenie województwa łódzkiego.

VI. INWESTYCJE KAPITAŁOWE

Papiery wartościowe

Na dzień 31.12.2017 r. Fundusz posiadał jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym PIONEER ZRÓWNOWAŻONY FIO zaewidencjonowane w 1993 r. oraz w 2006 r. i 2007 r. w łącznej ilości 6.558,038 szt. (nabyte w ramach spełnionego świadczenia dodatkowego rozliczanego w okresach miesięcznych).

Posiadane udziały i akcje

WFOŚiGW w Łodzi posiadał udziały i akcje dziewięciu innych podmiotów gospodarczych, nabyte do 2004 r. W roku sprawozdawczym Fundusz nie nabywał żadnych udziałów i akcji, natomiast w dniu 20 marca 2017 r. Fundusz dokonał zbycia posiadanego od 1999 r. pakietu 170 sztuk akcji Spółki Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL-Kalisz S.A.

Tabela nr 28

„Stan posiadanych przez Fundusz udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego na dzień 31.12.2017 r.”

Nazwa spółki	Liczba posiadanych aktywów akcji/udziałów	Udział procentowy Funduszu
Geotermia Mazowiecka S.A.	180.000	11,92%
MAZOVIA S.A. w upadłości	941	poniżej 1%
Geotermia Uniejów im. S. Olasa Sp. z o.o.	4.000	37,19%
EKO-REGION Sp. z o.o.	1.010	10,07%
ZEC w łowiczu Sp. z o.o.	4.122	51,02%
Spółki notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych		
mBank S.A.	7.100	poniżej 1%
VISTULA S.A.	10.720	poniżej 1%
LARK.PL S.A.	440	poniżej 1%

VII. ROCZNY PLAN FINANSOWY WFOŚiGW W ŁODZI NA 2017 rok

Tabela nr 29

„Realizacja Roczego Planu Finansowego WFOŚiGW w Łodzi na 2017 r. [kwoty w zł]”

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (pierwotny)	Plan (po zmianach)	Wykonanie Planu	Procent % [5/4]
1	2	3	4	5	6
I.	Stan Funduszu na początek roku z tego:	983 943 000,00	1 000 220 000,00	1 000 219 676,59	100,00
1.	Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne i prawne	20 916 000,00	20 682 000,00	20 681 637,89	100,00
2.	Udziały i akcje	16 391 000,00	19 591 000,00	19 591 095,16	100,00
3.	Środki pieniężne	199 331 000,00	218 964 000,00	218 964 192,03	100,00

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (pierwotny)	Plan (po zmianach)	Wykonanie Planu	Procent % [5/4]
4.	Papiery wartościowe w tym:	652 000,00	739 000,00	738 631,82	99,95
4.1.	papiery wartościowe Skarbu Państwa	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.	papiery wartościowe jednostek samorządu terytorialnego	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Należności	750 311 000,00	742 662 000,00	742 661 643,74	100,00
5.1.	w tym z tytułu udzielonych pożyczek	748 240 000,00	741 605 000,00	741 605 180,51	100,00
5.1.1.	w tym jednostkom sektora finansów publicznych	185 051 000,00	179 239 000,00	179 239 468,43	100,00
6.	Pozostałe aktywa	49 000,00	91 000,00	91 157,31	100,17
7.	Zobowiązania (minus)	3 707 000,00	2 509 000,00	2 508 681,36	99,99
7.1.	w tym z tytułu pożyczek	0,00	0,00	0,00	0,00
7.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
II.	Przychody	168 617 000,00	163 948 000,00	164 569 970,24	100,38
1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	78 200 000,00	69 200 000,00	68 774 547,81	99,39
1.1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	78 000 000,00	69 000 000,00	68 512 715,58	99,29
1.2.	Wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych	200 000,00	200 000,00	261 832,23	130,92
2.	Nadwyżka dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	72 000 000,00	73 936 000,00	73 936 198,00	100,00
3.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego	68 000,00	90 000,00	89 063,93	98,96
3.1.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa w tym:	68 000,00	90 000,00	89 063,93	98,96
3.1.1.	dotacje otrzymane na cele bieżące	68 000,00	90 000,00	89 063,93	98,96
3.1.2.	dotacje otrzymane na cele inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.	Przychody z tytułu dotacji z budżetów jednostek samorządu terytorialnego w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.1.	dotacje otrzymane na cele bieżące	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.2.	dotacje otrzymane na cele inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Przychody finansowe	17 820 000,00	20 471 000,00	21 346 506,91	104,28
5.1.	w tym odsetki z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek	15 000 000,00	14 500 000,00	14 372 937,66	99,12
5.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	4 000 000,00	3 378 000,00	3 233 472,91	95,72
6.	Pozostałe przychody	529 000,00	251 000,00	423 653,59	168,79

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (pierwotny)	Plan (po zmianach)	Wykonanie Planu	Procent % [5/4]
III.	Koszty	152 720 000,00	122 537 000,00	99 230 703,35	80,98
1.	Dotacje w tym:	105 150 000,00	74 050 000,00	60 813 768,66	82,13
1.1	dotacje na cele bieżące	22 500 000,00	15 300 000,00	14 935 681,90	97,62
1.1.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	17 000 000,00	12 800 000,00	12 056 181,81	94,19
1.2.	dotacje na cele inwestycyjne	72 300 000,00	48 500 000,00	35 712 032,43	73,63
1.2.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	46 000 000,00	32 900 000,00	19 077 366,37	57,99
1.3.	dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	1 850 000,00	1 750 000,00	1 693 861,91	96,79
1.3.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	10 000,00	10 000,00	7 672,33	76,72
1.4.	spłaty kapitału kredytów bankowych	8 500 000,00	8 500 000,00	8 472 192,42	99,67
1.4.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.	dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	9 500 000,00	5 867 000,00	5 249 173,03	89,47
3.	Umorzenia pożyczek	14 000 000,00	19 500 000,00	17 152 744,86	87,96
3.1.	w tym jednostkom sektora finansów publicznych	5 000 000,00	7 300 000,00	6 611 613,70	90,57
4.	Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej	300 000,00	300 000,00	78 000,00	26,00
5.	Inne wydatki na rzecz ochrony środowiska	100 000,00	100 000,00	9 976,00	9,98
6.	Koszty działalności organów i biura w tym:	20 370 000,00	20 370 000,00	15 270 466,01	74,97
6.1.	wynagrodzenia i składki od nich naliczane w tym:	13 475 000,00	13 475 000,00	11 941 313,88	88,62
6.1.1.	wynagrodzenia	11 351 000,00	11 351 000,00	10 253 799,50	90,33
6.1.2.	składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	1 855 000,00	1 855 000,00	1 502 321,34	80,99
6.1.3.	składki na Fundusz Pracy	269 000,00	269 000,00	185 193,04	68,84
6.2.	zakup towarów i usług	4 440 000,00	4 440 000,00	1 386 611,71	31,23
7.	Koszty finansowe	2 120 000,00	2 120 000,00	530 849,98	25,04
7.1.	w tym płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0,00	0,00	0,00	0,00
7.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Pozostałe koszty operacyjne	1 180 000,00	230 000,00	125 724,81	54,66

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (pierwotny)	Plan (po zmianach)	Wykonanie Planu	Procent % [5/4]
IV.	Stan Funduszu na koniec roku w tym:	999 840 000,00	1 041 631 000,00	1 065 558 943,48	102,30
1.	rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne i prawne	20 144 000,00	19 273 000,00	19 222 848,38	99,74
2.	udziały i akcje	15 891 000,00	20 101 000,00	21 056 426,08	104,75
3.	środki pieniężne	216 648 000,00	296 367 000,00	340 207 614,36	114,79
4.	papiery wartościowe w tym:	587 000,00	739 000,00	828 214,62	112,07
4.1.	papiery wartościowe Skarbu Państwa	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.	papiery wartościowe jednostek samorządu terytorialnego	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Należności	750 320 000,00	707 760 000,00	686 205 975,64	96,95
5.1.	w tym z tytułu udzielonych pożyczek	748 240 000,00	706 702 000,00	684 900 828,41	96,92
5.1.1.	w tym jednostkom sektora finansów publicznych	217 151 000,00	192 434 000,00	181 631 235,43	94,39
6.	Pozostałe aktywa w tym:	50 000,00	90 000,00	81 421,31	90,47
6.1.	pozostałe należności	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Zobowiązania (minus)	3 800 000,00	2 699 000,00	2 043 556,91	75,72
7.1.	w tym z tytułu pożyczek	0,00	0,00	0,00	0,00
7.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
V.	Środki na wydatki majątkowe własne 2)	800 000,00	66 000,00	15 867,00	24,04

1) w przypadku gdy fundusz jest beneficjentem końcowym środków z Unii Europejskiej (instytucją realizującą projekt), należy: w tej pozycji wpisać kwotę otrzymaną z UE, a po stronie kosztów przy konkretnych wydatkach podać, ile wydatkowano środków otrzymanych z UE, poprzez dodanie pozycji „w tym finansowanie z UE”.

2) środki na wydatki majątkowe nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

Plan pierwotny – Plan zatwierdzony uchwałą Rady Nadzorczej Nr 95/XI/2016 z dnia 25 listopada 2016 roku.

Plan po zmianach – Plan zmieniony uchwałą Rady Nadzorczej Nr 111/XI/2017 z dnia 24 listopada 2017 roku.

VIII. ZAŁĄCZNIKI

1. Realizacja Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2017 rok.
2. Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska w 2017 roku.

Łódź, dn. 19.03.2018 r.